Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2153 SIX PAGES NGÀY THỨ NĂM 15 OCTOBRE 1925 — NGÀY 28 THÁNG TÁM NĂM ẤT SỬU SÁU TRƯƠNG NĂM THỨ 17

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN VĂN-CỦA
Téléphone: 209
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	BÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm	12$00	15$00
Sáu tháng	6 00	8 00
Ba tháng	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0$05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TAN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報新聞

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

DEPOT LEGAL
Indochine
N° 6256

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saïgon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 123-125-127 (1er étage).
A Hanoi: aux Bureaux du Trung Bắc Tân-Văn.
A Paris: chez MM. Davigson, Bourdet & Cie 9, rue Tronchet.
On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.
Tuo, chèques và mandats gửi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA Tổng-lý Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU chủ bút.

CÁCH ĐIỀN LÍNH

Chiếu chỉ định cách thể lệ điền linh

(Tiếp theo)

Cách một kỳ báo mới coi, trong mấy số trước kia, tôi có luận về vấn-đề điền-linh và trong bài luận ấy, tôi có châm-qui từ hồi, sự làm lục của làng tổng, phần nhiều, hoặc vì không thông Pháp-văn, hoặc vì không giữ mực công-chánh, hoặc vì lợi nhỏ trước mắt mà tư vị, làm nhiều đều ý thế lộng quyền, hiếp đáp kẻ dốt người quê, chẳng kể luật quan phép nước. Tôi đã có kể sơ một hai việc của làng tổng làm gạt quan dối phép, một hai việc của làng tổng làm hiếp đáp làng dân, để làm tang chứng mà kích-bác: song mưa trưởng nội mấy đều tôi kể ra đó là trọn; mà nên tưởng còn chẳng biết bao nhiêu đều khuất lấp tôi chưa soi thấu.

Muốn làng tổng hết làm lạc làm uất ức lòng dân; muốn cho dân hiểu biết bổn phận mình mà làm cho khỏi bị làng tổng hiếp đáp, cho khỏi phạm luật mà phải phạt tạ rạt ráng, tôi có hứa dịch các chỉ-dụ nghị-định và Châu-tri cang về cuộc điền-linh ra quốc-âm để người không thông Pháp-văn xem cho tường tất. Lời hứa ấy, độc-giả biết rằng tôi chẳng bỏ qua; song tôi làm chưa đặng trọn; vì tôi mới có dịch lời nghị quan Tổng-thống Đông-pháp dạy về phép chuẩn miễn viri Châu-tri của quan Nguyên-soái Nam-kỳ chỉ rành cách chuẩn miễn theo ý tứ lời nghị ấy thôi; chớ tôi chưa dịch đến chiếu của đức Giám-quốc Đại-pháp lập thể lệ về cuộc điền linh trong cõi Đông-pháp nầy.

Chiếu của đức Giám-quốc phê ngày 8 Avril 1923, liền có lời nghị của quan Tổng-thống ngày 26 Mai 1923 ban hành vào cõi Đông-pháp nầy, định khóa linh bốn năm và dạy, phần nhiều, về cách tuyển linh với phận sự quân linh, song cũng có một hai điều rất nên hữu ích cho người linh mới điền cần phải biết. Chẳng cần chi chi cho nhiều, cho rộn, chỉ nội một điều nầy cũng đủ thấy là một điều rất cần ích cho nhiều người mới điền mà bấy lâu không ai biết tới. Ấy là điều xin kỳ huởn khóa linh lại một hai năm cho tính xong, làm xong công việc của mình, rồi sẽ ra đi linh.

Tỉ như một người trai kia vừa đăng tuổi bắt thăm đi linh, tới kỳ ra bắt thăm, bắt nhằm số cao, lại bị quan thấy coi tình-thần tráng kiện mà chấm quyết, nên thế nào cũng phải nhập ngũ chớ không tránh trúc ngõ nào nữa đặng, nhưng bởi người trai trảng ấy mắc:

1º— Việc nhà ràng buộc, như vợ yếu con lớn nhớ cô một mình lo chạy thăng ngày dáp đỗi; hoặc vợ mới chết để lại một vài đứa con, không biết gởi cho ai; vì không có bà-con cô-bác, lại thêm nhà nghèo, thế bỏ ra đi chẳng tiện;

2º— Mắc việc học-hành văn-chương hay là nghề nghiệp chi đó chưa thành, nếu bỏ ra đi vở lở;

3º— Mắc lo khai phá đồn-điền hay là ruộng đất lớn lao, sợ bỏ hư chẳng đám giao cho ai, nên ra đi không tiện;

4º— Mắc lo sáng tạo kỹ-nghệ nửa chừng không dám bỏ;

5º— Mắc việc thương-mãi ràng buộc chưa giao cho ai đặng mà đi.

Thì người ấy khi nhập ngũ rồi làm đơn trình quan Tổng-binh rồi hết nối niềm mà xin định khóa linh của mình chẳng không dám bỏ;

Chẳng đúng hai mươi sáu tuổi, mình sẽ vô đi khóa linh mình, đi đủ bốn năm theo lệ định.

Xét coi phép nước rộng cho dân là bao, mà từ ấy những nay, mấy ai thấu đáo. Rõ ràng điều thứ 9, chỉ-dụ ngày 8 Avril 1923 của đức Giám-quốc định vậy đó, mà thuở nay kẻ biết mấy tay vì việc nông-thương-kỹ-nghệ ràng buộc, thế bỏ đi bất tiện, mà ai ai rõ thấu điều-lệ thứ 9 nầy mà xin giảm hậu khóa linh, tạm đình tới hai mươi sáu tuổi sẽ đi.

Ấy vậy chỉ-dụ ngày 8 Avril 1923, tuy dạy về cách điền-linh và phận-sự người linh nhiều hơn thì mặc dầu, hiểu biết đặng thấu-đáo tán-tử cũng chẳng phải là đều vô ích.

Xét vậy nên, bữa nay tôi trở lại vấn-đề điền linh, đặng tôi dịch chỉ-dụ ngày 8 Avril 1923, cho trọn lời hứa của tôi cùng độc-giả chư-tôn, để giúp ích cho hạng người quê dốt.

∴

CHIẾU CHỈ

Đức Giám-quốc Đại-pháp Dân-quốc CHỈ DỤ

KHOẢN THỨ I

Thể-lệ tổng cuộc

Điều thứ nhất.— Cuộc chiêu mộ dân thổ-cư trong cõi Đông-pháp chia ra ba cách; một là đôi tôi đi linh, hai là tình nguyện vào đăng, ba là linh cũ đăng lại.

Điều thứ hai.— Đất Đông-pháp phải chia ra nhiều quận chiêu mộ và lưu hậu.

Những bản phóng-sự coi về cuộc chiêu mộ và lưu-hậu phải lập ra để xem sóc công việc chiêu mộ cho thường và cai quản quân lưu-hậu.

Điều thứ ba.— Cách tru dân thổ-cư lập sổ ở nơi quyền quan Tổng-thống Đông-pháp tùy thời tục trong xứ mà nghị định.

Điều thứ tư.— Quan Tổng-thống Đông-pháp tùy chánh-sách quốc-trị, kinh-tế, xã-hội hay là vệ-sanh trong các xứ Đông-pháp mà lập lời nghị, chỉ định miễn bớt sự chiêu mộ chẳng nên làm, miễn nào nên cho ứng mộ, tình nguyện vào đăng với linh cũ đăng lại thôi, để dùng hoặc trong cõi và ngoài cõi Đông-pháp, hoặc để dùng nội cõi mà thôi.

∴

KHOẢN THỨ II

Điền linh

Điều thứ năm.— Mỗi một khóa linh định là bốn năm.

Điều thứ sáu.— Cứ theo ước cử của Thống-tướng lãnh quân, mỗi năm, Chánh-phủ định số linh điền là bao nhiêu, song phải tùy số linh thuộc đạo Đông-pháp ngừ trong thuộc-địa hay là trấn ngoại cõi đã định theo sức kho chuẩn xuất và cũng coi theo số lính tình nguyện với số linh cũ đăng lại, cho hết đủ thiếu nhiêu ít mà định số điền thêm.

Chánh-phủ chia số linh điền ấy ra cho các xứ Đông-pháp, song phải tùy việc nước việc dân và kinh-tế bình tình của mỗi xứ mà phân chia cho êm thuận.

Chánh-phủ cũng tùy tục dân thổ nước mà lập nghị định đay cách điền linh cho mỗi xứ, hoặc phải bắt thăm hoặc làm theo tục lệ trong xứ.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

(Mai tiếp).

Xem Hoàn-hải trương thứ 3.

LÀM THẾ NÀO CÓ ĐỦ NHÀ TRƯỜNG

CHO CON TRẺ HỌC?

Sự học chữ Pháp mỗi ngày một bành trướng, số học-sanh mỗi ngày một tăng-tấn, mà số nhà-trường thì có hạn, vì thế mà đầu ở ngoài Bắc hay ở trong Nam đều thiếu trường học cho con trẻ.

Ở các nước văn-minh, nhứt là ở nước Mỹ, ngoài Chánh-phủ ra, các nhà tư-bổn bỏ vốn lập lên rất nhiều nhà-trường để cho con trẻ có nơi học, ngay những nhà cao đẳng học-đường cũng là do tay mấy nhà tư-bổn lập nên cả.

Nhưng ở nước mình, ngoài sức mở mang của Chánh-phủ ra thì không còn có thể nào mà trông vào cái hảo tâm của mấy nhà tư-bổn ta được, cái số người nhiệt thành về công ích là một số ít quá.

Gần đây, tuy nhà-nước cũng để biết lòng mở mang việc học cho ta, song vì sở chi-tiêu có chừng, vậy hãy giờ muốn cho có đủ trường học cho con trẻ thì phải làm thế nào?

Ông T. là người nhà làm báo ở ngoài Bắc có bàn về vấn-đề đó một cách rất thích-đáng, có nhiều ý-kiến khả-thủ, bổn-báo xin trích-đăng dưới đây để trước là Chánh-phủ lưu-ý tới lời mong mỏi của bạn đồng-nghiệp, sau là các bạn đọc báo được biết dự-luận một nhà làm báo ngoài Bắc.

Lời Tòa soạn.

Cái vấn-đề nầy kẻ cũng là một vấn-đề cũ rích trong tờ báo nầy rồi, bản đã chán, nói đã nhàm, trên cũng đã động tới tai chánh-phủ, dưới cũng đã gây thành một mối nghị-luận của quốc-dân, mà trong khoảng mấy năm nay, trường học cũng của chánh-phủ cũng đã thấy có mở thêm nhiều, các nhà hào-phú, các người huynh thừa trong dân gian cũng tác-đức đã có được năm mươi nơi hoặc tự xuất gia sự, hoặc gom góp của chung mà lập nên trường tổng trường làng cũng có. Vậy mà cứ đến đầu năm học, thì suất trong xứ từ-giả chi trẻ, từ tới chi bé, đâu đấy đều vẫn phàn nàn than thở về nỗi thiếu trường học. Cái vấn-đề mở thêm trường học là cái vấn-đề cũ rích thật mà ta cũng lại thấy cần phải nói, cần phải bàn đi nghĩ lại, cần phải đem cái nỗi khẩn khổ về sự học của con trẻ mà giải bày cùng trên chánh-phủ dưới quốc-dân.

Ôi! một nước thạnh hay suy, một dân-tộc tiến hay thối là toàn quan-hệ ở việc giáo-dục tốt hay xấu, toàn hay khuyết, mỹ bị hay so-sài. Người ta có thể cứ xét cái số người biết chữ ở các nước, nước nào ít, nước nào nhiều mà đoán định được cái trình-độ hơn kém nước văn-minh hay giả-man, nước mạnh thạnh hay hèn yếu; mà làm sao cho trong nước có nhiều người biết chữ, chẳng là cốt cho trong nước có đủ trường học để người trong nước học tập? Vì thế nên cái vấn-đề giáo-dục ở các nước Âu-Mỹ bây giờ, không chỗ nào, không lúc nào là không lấy làm một vấn-đề quan-trọng hơn hết mọi việc; suốt trong nước đâu cũng đã thi-hành cái luật cưỡng bách giáo-dục, không luận nhà giàu nhà nghèo, con trai con gái, ai đến tuổi học là cũng đã sắn trường học, sẵn thầy dạy, cũng đã được chịu cái giáo-dục phổ thông: ấy ở những chỗ người đã khôn, của đã giàu, dân trí đã mở-mang, nhân-tài đã lần tới, mà việc học không hề có lặng bỗ chút nào như thế; ở một nước dân trí còn mở, nhân tài còn kém như nước mình thì cáng cần giáo-dục chóng phổ-cập hơn nữa.

Chánh-phủ cũng biết việc học rất cần cho người mình mà con trẻ mình hiện còn thiếu chỗ học như thế, nên vẫn hết sức mở thêm trường học ở các nơi. Cứ xét số thâu chi dự toán gần đây, mỗi năm nay, năm nào cái số tiền chi vào việc học cũng có tăng thêm; nhưng cái số trẻ học tăng thêm lại nhiều gấp mấy số trường học tăng thêm, cái nỗi khốn khó về sự học cũng cứ trẻ mình nẩn mà không giảm bớt được chút nào cả; mà chánh-phủ công-quĩ có hạn, chính phủ vô cùng, làm sao trông cậy vào cái số tiền dự toán hàng năm để mở-mang việc giáo dục cho đâu đâu cũng phổ cập được ngay cả.

Nay chỉ có một cách quyền nghĩ, có thể làm cho con trẻ trong nước có đủ trường học ngay, mà việc giáo dục lần lần có ngày phổ cập được, là xin chánh-phủ mở một cuộc lạc-quyên về sự học, chiếu số quyên nhiều ít mà lượng cấp phần hàm cao thấp cho những người lạc-quyên, cái số tiền quyên được đó mỗi nơi để làm trường học cho khắp mọi nơi; làm trường học không phải thiết cần làm mới cả đâu, ở mỗi xứ dân nghèo của hiếm như xứ nầy, làm việc gì cũng nên dự lấy thật lợi mà không nên quá chuộng hoa mỹ bề ngoài, hiện nay những đến chưa đình miễn của các dân, có nhiều nơi có thể nhân đó mà sửa lấm trường học được cả; còn một nữa cũ để mở thêm mấy trường sư-phạm luyện lấy nhân tài sư-phạm cho thật nhiều; trường sư-phạm chia làm hai ban: một ban dạy những người nhứt nhi trường học cũ, một ban dạy những người có văn-bằng sơ-học mới, những người học cũ thì dạy thêm cho các khoa thường-thức mới, những người học mới thì dạy thêm quốc-văn cũng lẽ lực cũ, mà hai đàng cũng học cái phương-pháp giáo-dục chuyên môn, như thế thì thầy dạy cũng có thể tạm đủ được ngay, có thể phân phái đi các trường mà rắc cái hột giống giáo-dục phổ thông cho cùng nơi khắp chốn. Trường học đã sẵn, thầy dạy đã đủ, lại còn cái kinh phí nhà trường, cái lương bổng thầy giáo hằng năm, thì thiết tưởng đương cái thời kỳ sinh-kế của quốc dân còn quẫn túc, chưa đủ sức mà đảm-nhiệm được cái học-phí nặng-nề, hãy xin chánh-phủ mỗi năm mở một kỳ đánh số, dự tính cái số chi về việc học, công-quĩ còn phải thiếu bao nhiêu, thì cho phát gấp hai lần cái giấy đánh số, một nữa chia cho các người trúng số, còn một nữa chia vào việc học cho dân. Ấy trù cái khoản mở-mang việc học xứ ta bây giờ không thể không dùng đến cách ấy, mà nếu đã công nhận việc học ở xứ ta bây giờ không thể hoãn được, thì dùng đến cách ấy mà nên việc công không có hại gì. Mấy lời thành thiệt, mong rằng chánh-phủ sẽ đủ lòng soi xét cho.

T.

(T. B. T. V.)

TÒA ĐẠI-HÌNH SAIGON

Cầm tiền nhiều sanh xài lớn

Nguyễn-văn-Nhơ làm thơ-ký, coi kho và đi góp tiền cho nhà máy nước đá Larue. Cầm tiền nhiều tự nhiên nó đục xài lớn cho nên thâm tiền chỉ bộn bộn. Muốn cho chủ đừng biết thì khi đi đòi tiền thầy ta làm biên-lai (facture) giả con biên-lai thiệt thì cắt đem về cho chủ nó đòi không được. Mà làm vậy không phải tính đoạt luôn, đợi có kỳ lương lãnh tiền ra thì chăm vô cho đủ số. Chơi dao có ngày đứt tay, chủ hay được phải thương tôn đối đáp.

Thôi thì trước 18 tháng tù treo không tên nay cho lại 18 tháng giới đây, nghĩa là không treo, để ngài khảm hoa may có ăn-năn chừa cải.

Xem nội biến Trung-huê trương thứ 4.

BÊM RỐT CỦA NGƯỜI TỘI TỪ HÌNH

Tác giả: CAO-HIỀN-VINH.
Nghiệp-chủ Lương mỹ, Benfirt.

LXII

Ở, khi ấy, trong bụng tôi tính muốn tấn-hấn mà kêu chồng tôi, cho chồng tôi thấy, tôi mới ngồng cổ lên trông chồng mà chờ chồng ngoài lại. Giây phút quả có chồng tôi ngó ngoài lại, tôi vừa muốn cất tiếng tôi lên, bỗng nhiên tôi thấy cô cận lính sơn-đầm — thật tôi coi rõ cận nầy là đờn-ông, mà không rõ cô tích bổ đâu, thiên-hạ gọi là đờn-bà nên kêu là« đầm-núi »; nghĩ thất cũng là đường — tôi thấy cậu lính sơn-đầm trơ mắt ngó tôi, tôi phát sự, cớ ngồi nuốt nước miếng đó hoài, chẳng dám hở môi, làm như mắc nghẹn. Tôi mới tính, thôi, bận nầy không đặng, để chờ bận khác sẽ hay; đê đâu, nghe tóa rung chuông, các quan tòa an vị. Đòi hỏi vụ chồng tôi trước hết. Khi hỏi tên họ quê quán, ân-tiết chồng tôi khai rồi, tóa hỏi qua vụ giết thằng phản bạn. Tôi nghe anh em làm chuyện cang danh phạm nghĩa thì mặc đâu, tôi giận thì có giận, chớ chẳng quên tính anh-em bố ý chi kết; tôi không lộng muốn giết nó chút nào. Ý tôi qua nhà nó đó là cố ý miễn phân phải trái cho nó biết mà ăn-năn tội lỗi nó làm và lấy cớp áo về cho ở-nhà tôi, không dè, nó nghe lời con Lữ-Hậu xuối biểu nó, nó đánh xách độc-dao mà đâm chém tôi; tôi tránh khỏi, rồi nhịn nó bỏ mà ra về, nó còn đuổi theo tôi mà truy cản. Tôi đi chậm nó rượt theo chậm, tôi chạy mau nó rượt mau, làm tôi vì muốn tránh khỏi nó mà té nhào, nó xách độc dao nhảy tới. Nếu tôi không có chút miễn mà thủ thế, giữ mình, thì đã lâm tay nó rồi; vì nó cố giết tôi cho đặng. thời may, ấy là may cho tôi mà rủi cho nó, nó mới vừa chém xuống, chơn tôi lại đá lên; tôi đá trúng nhằm tay, quay mũi dao dám nó. Tôn nghĩ coi dao của nó cầm mà giết nó, chớ nào phải dao của tôi; lại như trong lúc nguy thế nầy, không lý tôi không chừa mình tôi, bỏ tay lại chịu cho nó giết. Nếu tôi chừa mình tôi, mà nó phải chết, thì tại cảng phần nó hết, số mạng nó cùn thôi chớ! »

Nghe khai quan, Chánh-án gật đầu rồi dạy chồng tôi ngồi, bấy giờ mới đòi chứng sự. Hỏi làng hỏi tổng, hỏi người lối xóm làng giềng; hết rồi, tóa mới đòi tới cha con tôi, kêu tôi vô hỏi trước. Tóa dạy tôi về cái mé-hồn trận của con năm Hường nó lập coi ra sao, rồi thuật hết nguồn ngọn nghành sóng con cạn. Tôi vẻ ra rõ thuật lại rõ ràng hết cho quan nghe, sau rốt tôi mới nói:

« Tại tôi cậy chồng tôi qua lấy cớp áo về cho tôi, nên mới có sanh sự nầy. Vậy thì lỗi ở tôi, chẳng phải lại chồng tôi, xin tóa cho tôi thế tôi! »

Quan-tòa cười rồi bỏ qua, kêu ông già tôi vô hỏi. Ông già tôi thật quá tệ; tóa mới hỏi: Ông biết tánh tình của thằng rể của ông ra sao, ông khai cho tóa nghe, tức thì cha tôi đỡ ra không chứa cản. Cha tôi nói:

« Chẳng dám giấu chi quan tóa, thằng rể của tôi thật là hung hoang đẳng tử, trộm cướp sát-nhân, lúc nó mới về, tôi sợ nó quá chừng, song khả, nó đữ là đữ với ai, chớ với tôi, ăn nói cũng thuận, chẳng hề biết chưởi thề chuyện đâu. Cho đến việc nầy đây, khi nó sửa áo ra đi, tôi có cản nó, mà tôi nói không nghe, cái xước tôi, mới ra nông nỗi ấy! »

Nghĩ coi cha tôi bị chồng tôi là lạ lắm! Vậy mà khi xa người, tôi nói mình nói cần nhân, cha tôi lại đáp:

« Nếu không khai vái cho nó, quan nói tao a ý với nó thì mới sao đây? Ừ phải! Vậy chớ sao! Mất chồng mầy, mầy rầy, phải mất cha mầy, mầy chịu đa hà! Cha chả là con có hiếu! »

Thấy vậy, tôi phải cam vuốt da hàm thinh.— Tôi đến đây, quan Chưởng-lý thị-sự mới buộc tội chồng tôi, kể hết tru trước tới sau, những tội nào ăn nào không sót; nhứt là vụ ăn-cướp giết mẹ con năm Hường. Lấy mấy ân trước mà nghĩ tội sau, quan Thị-sự xin quyết tòa đại-hình xử tử chồng tôi mới đáng.»

Quan Thị-sự dẫn tội rồi, trí phiên Trạng-sư bào chữa. Trạng-sư nhờ có thầy thông ngôi gần cất nghĩa giùm nầy giờ mới hiểu, Trạng-sư chẳng cãi lẽ chi nhiều, chỉ nói chồng tôi vô ý sát-nhân, xin chế chẳm ít nhiều, kẻo oan tình tội nghiệp.

(Còn nữa)

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Ham chơi dao

Đoàn-thì-N...17 tuổi, ở tại đàng Doumont và Nguyen-thì-N... 11 tuổi, chẳng rõ cớ sao mà đã lớn tuổi rồi lại hiếp nhau chơi là ký quá. Như con Nguyen-thì-N..., mới có 11 tuổi còn nhỏ dại thì thôi chẳng nói làm chi; chớ còn như cái nàng Đoàn-thì-N... đã 17 tuổi đầu, lại còn biết đi buôn tão bán thì mà sao hãy còn ngu-dại quá. Không biết cái đao của ai, giả mua đặng đồng, cả hai chị em ngồi thầy bên ta - rập với nhau lên ăn cắp.

Dê đâu bị chúng bắt được, nằm đầu cả hai giữ lên tòa rồi. Nghĩ coi có đáng tức cười nhọn rút lắm! Vì ham chơi có một cái dao mà phải bị chúng bắt giữ lên giải xuống. Lấy đao mà các gì đó?

Vì tùng mà chẳng kể anh em

Cớ khổ thì thôi, tên Nguyen-van Dong, lính đi đón tiền phố, nhà ở tại đường Bd. Galliéni, bấy lâu nay với tên Luông, 17 tuổi, vẫn là anh em ban lắm; xem tình quen biết cũng nhiều; nhưng tên Luông thì không có chẳng làm ăn, ngày đêm chỉ ra vào hút-hình. Bởi đón nhau thấy tùng thiếu chớ làm gì tránh khỏi, trừ ra có một lẽ là ở thông đã mỏi tối, hoặc chớ đêm hôm đau tưởng khoét vách trộm cắp của người thì mới có thể ở không như vậy cả năm mà không nao không nùng. Vậy mà một tối thì không đám, chẳng ngờ khoét vách cũng gặp tay. Thâu ra chẳng biết sao, chẳng Luông ta bèn liền đã bắt nghĩ anh em lối xóm đoạt của Nguyen-văn-Dong hết một số bạc 40 đồng rồi bỏ đi trốn mất. Khổ quá không biết tiền đó là tiền riêng hay là tiền đi đón chu.

Thật nghĩ ba con anh em lối xóm mà đánh bớt lương bổng hết mấy đồng đó quá. Nói cũng mà nghe: đến cái tăng rồi bực nào thì thà nắng nỉ mượn đỡ đôi ba đồng, chớ có đâu mà giỏ cái thói gian-man như thế.

Chẳng mấy lâu đây sẽ thấy ở tòa bảy giờ đa hận. Trời nào mà đang - đường cái thì hình người mà đa thả đó bao giờ.

Bộ muốn thử sức sao chớ

Ma-dam H..., nhà ở tại đàng Colombert, vừa rồi có đi xuống bết cớ rằng: « Nghĩ giận quá! Tôi đi đường thì mặc kệ tôi, không phải tôi có chọc ghẹo hay phá khuấy gì; mà tên kéo xe số 1488 ở đường Frères Guillerault với tên kéo xe số 2028 ở đường Lanzarotte, khi hai cái kéo chạy ngang qua, vùng đung nhau làm cho tôi đang đi cũng té nhào bị thương tích chút ít ». Đoạn truy ra thì hai tên xe-kéo đó là Nguyễn-văn-K... 48 tuổi và Bui-L... 35 tuổi; vì sự bể ý trái-ro hay là buồn rầu muốn thử sức chơi, coi thử ai mạnh ai yếu.

Vô đoạn quá! May là bị thương chút ít chẳng sao; nếu rủi ra có thể nào thì chắc là mười mạng cũng chưa đền xong một mạng.

Cần phải cẩn thận

Đường đi Dalat chỗ cây số 43 bị nước lụt nên sụp trong khoản 17 thước vậy. Còn đi được nhưng phải cẩn thận.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Bỏ quên cặp con mắt

M. C... ở tại quai de Belgique, mẫu bài số 18; bỏ rới đây vì có việc hay là đi dạo chơi không rõ, mà nghĩ xe-kéo lấn đi. Bỉ một hồi lâu, chừng xuống vàng bỏ quên lại xe cặp con mắt. Mà rồi quả, không nhớ được số xe.

Hãy đến số 1 Con người ta gia tài có mất cặp con mắt mà cớ sao lại bỏ quên. Mà nghĩ cũng là, cặp con mắt mà làm sao móc ra được hòng bỏ quên lại xe?

Không phải. Đó là cặp con mắt kiến để mang cho thầy tổ-rẻ vậy mà; chớ cặp con mắt của người nếu móc ra rồi lấy đâu cho thấy đường mà đi. Thôi, chẳng nói dong dài làm chi; nếu tên xe kéo nào được cặp ấy thì nên đem trả lại cho người đi. Không qui hồ gì đâu hòng để dành làm của.

∴

Quyên tiền giúp đân bị lụt Bienhoa

Vừa rồi quan Nguyên-soái Nam-kỳ có tiếp được hai mươi tiền để giúp dân bị thủy-tai, như sau nầy:

200$ của Hội-nghị thành-phố Saigon. 508 của M. Rouelle, quan Đốc-lý thành-phố Saigon.

XE-HƠI VỚI XE-HƠI
Lỡi nầy tại ai đây

Bữa hôm qua, 14-10, lối 4 giờ chiều, tại ngã sáu Verdun-Lagrandière xe tư số C. 5078 với xe-đò Saigon-Tâyninh số C. 3146 đụng nhau; xe-đò nầy có bảo kê.

Xe tư ở Lagrandière chạy vô Cholon, xe-đò Tayninh vô ngã Verdun xuống chợ. Hai xe qua ngã sáu đụng nhau; xe-đò xiêng bông xe-tư dập cả mình mẩy bên tay mặt.

Lúc hai xe nầy đụng nhau, trời mưa như «cầm-chánh-mà-đổ»; thế thì ai lỗi đây? Hai xe qua ngã sáu có bớp kèn chăng? Sức chạy mau tới chừng nào? Tôi không rõ, vì mất tôi không tạng; nhưng mà theo lời người Tây coi làm phố cho hãng Hamilcar, thấy rõ, nên khi Bảo-kê của xe-đò lên tra xét, thì người Tây ấy là M. Belligrini chứng rằng mình thấy tạng mất nghe tạng tai xe-tư C. 5078 ở Lagrandière chạy vô, vì lúc trời mưa lớn, chạy mau dữ lắm, lại thêm qua ngã sáu sốp-phơ không có bớp kèn. Tại vậy mà xe-đò C. 1346 ở Verdun đổ xuống không hay không biết gì hết; chừng thấy mặt xe-tư C. 5078 trở tới, thì muộn quá; tránh sao cho khỏi. Nếu xe đó mà tránh khỏi xe tư, lúc bắt cặp như vậy, thì phải lật xe, còn gì bộ-hành trên xe. Thế mà sốp-phơ xe-đò cũng là giỏi, nên giữ xe mình vô hại.

Chẳng như vậy đó, chẳng cần dơi quan phán đoán, cũng biết rằng xe-đò C. 3146 không lỗi.

Rồi cho mấy cặp sốp-phơ vô ý, hay là ỷ tài thế nào mà cho xe chạy mau quá. Ai qua ngã ba, ngã tư, ngã năm, ngã sáu, còn cách chừng vài ba mươi thước không chịu bớp-kèn theo lệ buộc. Rồi ra nông-nổi rồi xô nhau đổ trên với nhau, quên nhau là đồng-nghiệp-hiu.

BÁCH PHẨM LUẬN GIẢI

Là một thứ sách rất có ích cho mỗi người. Giải ý nó biện đủ các luật thân tiên hà-hơ-phán, các thứ nào từ giấy thuốc về bằng khoán, cách dùng giấy tin chỉ con niêm, văn văn.....

Tác giả là ông ĐẶNG-BÁ-PHÚC ở Vinhlong. Sách nầy hẳn rất có ích cho hương chức dùng làm việc bổn phận mình. Mỗi người cũng nên mua một cuốn để sẵng thì có việc cần dùng coi đó mà làm theo, khỏi sai lạc, khỏi mất công hỏi ai thêm tốn hao. Giá bán mỗi cuốn là 1 00. Trở bán tại nhà tác giả ở Vinhlong.

Bổn-quán xin giới thiệu sách nầy cho đồng-ban và có lời mừng ông Đặng-bá-Phúc đã có công làm sách ích lợi cho người Nam ta vậy.

L. T. T. V.

PROVINCE DE SADEC

Avis d'Adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication: *Inspection de Sadec, le 31 Octobre 1925, à neuf heures du matin.*

Objet: *Travaux d'agrandissement de la Maternité à l'Hôpital de Sadec.*

Importance du Marché:	3.641 $ 91
Cautionnements (provisoire définitif)	50 00 1.000 1.00

Bureaux où le Cahier des Charges peut être consulté: *Inspection de Sadec et le Bureau du Gouvernement local.*

Sadec, le 8 Septembre 1925.

L'Administrateur,
Signé: ILLISIBLE.

CUỘC HÁT NGHĨA QUYÊN
Giúp đân bị thủy-tai ở Biênhoa

Ngày 7 và 8 Octobre 1925

Tại rạp hát Madame Cô-Tâm (Cholon) của viên-chức Annam tại Dưỡng-đường Nam-kỳ ở Cholon tổ chức.

Ngày 7 Octobre 1925:

Tiền bán giấy.....	194$75
Tiền bán bông và chương-trình.....	129.20
Bà Sambuc (Phu-nhơn quan Giám-đốc Dưỡng-đường Nam-kỳ cáng cho	15.00
Tổng cộng	338 $ 95

Ngày 8 Octobre 1925:

Tiền bán giấy.....	397$50
Tiền bán bông và chương-trình.....	94.91
Tổng cộng....	492 . 41
Tổng cộng tiền thâu trong 2 đêm...	831 $ 36
Tiền chi phí: các hàng chi tiêu trong lúc tập hát và trong cuộc hát.....	175 . 37
Tiền giao cho sở lạc-quyên bảo Lục-Tỉnh Tân-Văn.....	655 $ 99

∴

Chúng tôi rất đội ơn quí vị bảo tâm giúp đỡ, dầu gặp nhiều việc ngăn trở mà chúng tôi cũng một lòng lo cho thành tựu cuộc hát nghĩa-quyên nầy. Chúng tôi quyết một lòng vì nghĩa, nên ra công luyện tập người hát, dầu khó nhọc thế nào chúng tôi cũng không thối chí.

Bởi vậy dầu ai có dị nghị; phao ngôn đưa chi, chúng tôi cũng không sao lòng, cứ chăm lo cho trôn mục-đích.

Bữa thứ tư 7 Octobre, bọn hát của M. Pierre Tử phải hát tại Mytho, nên chúng tôi phải thân hành đến giáp mặt M. Tử mà xin cho hai vai đào là cô Năm-Thoàn và cô Tư-Sang hát giúp. Đáng kinh phục thay lòng nghĩa-khí của M. Tử, khi nghe chúng tôi phân tỏ ngăn cơn thì sẵn lòng dinh buổi hát tại Mytho mà cho hai cô đào lên Cholon giúp cuộc hát nghĩa-quyên nầy.

Bởi tại làm sao chúng tôi tính hát gấp như vậy?

Là vì đã trì huỡn ít bữa nữa, nhiều vai tuồng phải đi xa thì không thể nào cuộc hát nầy thành tựu cho đặng. Dầu rằng khi tập hát cũng có đôi đều khuyết điểm, nhưng khi diễn trên bi-trường, nhờng vai tuồng hết sức ra tài nên cũng khỏi phụ lòng người đi coi hát.

Trong khi tập hát thì chúng tôi cũng nhờ MM. Cao-quỳnh-Cư và Cao-hoài-Sang sẵn lòng giúm giúp.

Trong bọn hát thì toàn là mấy thầy Diễu-dưỡng trong Dưỡng-đường Chợ-rẫy vì nghĩa gần sức trở tài nên đặng công chúng nhiều lần khen ngợi.

Và phe đờn ca nhiều thầy bảo nghĩa cũng giúm giúm. Chúng tôi đã biên tên chư-vị trong chương-trình.

Bàng qui trong thay lòng bảo nghĩa của M. Nguyễn-tri-Khương là tài-tử thiên nghệ tăng-tiến, ở chợ giữa (Mytho) mà cũng hương hồ lên Cho-lớn làm vế vang thêm giang nhạc. M. Phan-công-Hòa đờn đàn rất tài tình. Thiếu-hạ đi coi hát vỗ cờ khen giọng phù trầm của ông-tiên và ngón sắc sảo của người đờn dân. Còn mấy thầy khác cũng hết sức trở tài nên giảng đờn đặng công chúng rất khen ngợi.

Trong cuộc dọn cảnh thì chúng tôi nhờ vài ông Thừa-biện ở Saigon vô giúp giùm nên chúng tôi rất cảm tạ.

Chúng tôi đem hết tâm lực mà cũng hiếu cho đồng-bào cảnh trầm chuyện khổ não, cũng trình tuy nhỏ nhen, mà người nhiệt-thành không phụ lòng, đều sốt sắng giúp giùm chúng tôi tác thành đặng cuộc hát nghĩa-quyên nầy. Bởi vậy chúng tôi đã lời cảm tạ qui-vị có lòng tương-thân tương-ái và khỏi thay với câu: *«Kiến nghĩa bất vi vô dũng giả»*

VIÊN CHỨC ANNAM
Tại Dưỡng-đường Nam-kỳ ở Cholon.
đồng cảm tạ.

HỚI ĐỒNG BÀO
Trong sầu thảm lắm hãy đề phòng!

Thuốc nay nghe đã nhàm tai, ai mà không rõ, bon chệt làm bọc gối, đem ở phiện lậu ngi đến Annam; thơ bạc thì làm vàng giả đồng-bạc vàng thương thấp. — Nay lại có lũ đầu người bán sắt trang giả, nên xin đồng bào ta hãy đề phòng cho lắm; đề do rồi cần đe sẽ nên lâm cho quan trên đuổi chúng nó ra khỏi Nam-kỳ cho số hết xác. — Thiếu chi tiện Annam, sao không mua? Vàng bọc ngọc ngà nhứt là hột xoàn là của quí, thì mình bán nên phải giao thiệp với người tinh cần, nghe Annam tả có tiện M. François Sy ở 76 Rue Vannier lối giữa đây phố chả bán vải Chợ-cũ Saigon là người Annam đang tin cậy, bán buôn thực thà từ giấy cho chúng hẳn hài hơn cần hoặc Chợ Chà, mà sao đồng-bang ta cớp đi mua đâu cho mão và nghi hoặc thiệt là đáng tiếc!

Dịp tốt — Rẻ lắm!

Vì dư dùng nên muốn bán
Mới cái xe hơi hiệu: CADIX
4 chỗ ngồi, còn tinh hảo, bình accus mới
Cả đồ đồ nặm và đồ phụ tùng
Định giá: 800$00
Xin do nơi: Madame HIỀN,
6, rue Jean Moulan à Saigon.
(Hỏi trước kêu là 68, rue Đỗ-hữu-vị.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Amiral PONTY ở Port-Said đã chạy qua Đôpgê-pháp hôm ngày 10 Octobre.

Chiếc PORTHOS ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ tới Saigon, ngày 16 Oct. xế chiều.

Chiếc CEYLAN ở Shanghai sẽ đến Saigon ngày 22 Octobre.

Chiếc COMPIÈGNE ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon chiều nay, lối 3 giờ chiều.

Chiếc CLAUDE CHAPPE ở Haiphong sẽ đến Saigon ngày 18 Octobre.

Chiếc ROUME ở Singapore sẽ tới Saigon 21 Octobre.

Chiếc ANGERS ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 20 Octobre, xế chiều.

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon 5 Novembre.

Chiếc ARTAGNAN ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon ngày 30 Octobre.

∴

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc ROUME sẽ chạy đi Singapore ngày 25 Octobre.

Chiếc ANGERS sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối 23 Octobre.

Chiếc COMPIÈGNE sẽ chạy đi Tourane và Haiphong ngày 18 Octobre.

Chiếc PAUL BEAU sẽ chạy Bangkok lối 16 Octobre.

Chiếc PORTHOS sẽ chạy đi Pháp-quốc lối 19 Octobre.

Chiếc ARTAGNAN sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 2 Novembre.

Chiếc CLAUDE CHAPPE sẽ chạy đi Annam và Tonkin ngày 22 Octobre.

Chúng tôi đem hết tâm lực mà cũng hiếu cho đồng-bào cảnh trầm chuyện khổ não, cũng trình tuy nhỏ nhen, mà người nhiệt-thành không phụ lòng, đều sốt sắng giúp giùm chúng tôi tác thành đặng cuộc hát nghĩa-quyên nầy. Bởi vậy chúng tôi đã lời cảm tạ qui-vị có lòng tương-thân tương-ái và khỏi thay với câu: *«Kiến nghĩa bất vi vô dũng giả»*

VIÊN CHỨC ANNAM
Tại Dưỡng-đường Nam-kỳ ở Cholon.
đồng cảm tạ.

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi hiệu «PEUGEOT» 10 ngựa 4-5 chỗ ngồi. Máy móc còn tốt lắm. Đèn và máy chạy bằng hơi điện. Nước sơn còn mới.

Ai muốn mua xin đến hỏi nơi nhà số 61 đường Pellerin Saigon.

ĐÈN *khi và đồ phụ tùng đèn khí. mãn-sông hiệu «WIZARD» dầu lửa, dùng theo các kiểu.*

Bán sỉ và bán lẻ tại cửa hãng.
TRẦN-QUANG-NGHIỆM.
200, d'Espagne SAIGON.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 15 Octobre 1925.

GIÁ BẠC

	15-10	14-10
Nhà-nước.....	12 F. 70	12 F. 55
Ngân hàng Đông-pháp...	12 70	12 70
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine.	12 75	12 70
Hongkong Shanghai....	12 90	12 80
Chartered Bank.....	12 75	12 65

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos.

Vinhlong (Gạo-mới).....	6$05 à 6$15
Gocong (Gạo-mới).....	6 40 à 6 50
Bạc-xao (Gạo-mới).....	6 25 à 6 35
Bạcliêu (Gạo-mới).....	6 40 à 6 50
Namvinh (Gạo trắng mùa cũ..	5 65 à 5 75
(Gạo đỏ mùa cũ....	5 35 à 5 45
Giá thường (Gạo mới).....	6 27 à 6 37

Hãng ông Charrière, Dufourg, Garriguene và Công-ti rao cho thân tôn hay rằng hãng không làm Đại-lý sở PATHÉ nữa là vì bởi sở ấy đã sáng-lập tại Saigon rồi.

Vậy từ giờ sắp tới phải đến sở «PATHÉ-ORIENT» nơi đường Kinh-lấp mua bài số 10 mà thương nghị.

LỜI RAO CẦN KÍP

Vừa rồi bổn-hiệu có mướn nhiều thợ chụp hình (có đã người Nam-kỳ và người Bắc-kỳ) để đi chụp hình thành-phố và hình chơi cho các quí ông qui bà ở khắp lục-châu. Nay công việc xong rồi có nhiều người thợ thôi không làm với bổn-hiệu nữa mà tự ý đi lục-tỉnh chụp đạo riêng lấy lời; có người còn mạo nhận tên bổn-hiệu cho để cả nhiều mối hàng.

Vậy xin qui ông qui bà trong lục-châu nên lưu ý đề phòng như có gặp người thợ chụp hình nào xưng rằng ở tiệm chúng tôi sai đi, mà qui ông qui bà muốn chụp hình hay là trả tiền bạc chi hết kỳ nhiều ít cũng phải nài cho được cái hóa-lai có số thứ tự và có in tên hiệu là «KHANH-KY et Cie».

Từ nay trở đi chúng tôi không nhìn biết những giấy tờ nào hay là chịu trách nhiệm những món tiền bạc chi mà không có giấy làm bằng của bổn-hiệu.

Nay kính cáo.
KHANH-KY et Cie
Photographe-54 Boulevard Bonnard
Saigon.

PENSIONNAT

Huỳnh-v.-Chợ

CHOLON. — Route Mytho

Trường dạy thi bằng cấp sơ-học và bằng-cấp tốt-nghiệp «Certificat d'études primaires et diplôme de fin d'études complémentaires.

TỰU TRƯỜNG
NGÀY 17 AOUT 1925. — nhằm 28 tháng sáu Annam.

Xin viết thơ trước đặng bổn trường để dành chỗ.

MUỐN BÁN

MIẾNG ĐẤT, Eden Cinéma — Cholon đường Tổng-đốc-Phương.

Ai muốn mua xin do nơi bổn quán Lục-Tỉnh Tân-Văn thương nghị.

Một chứng cớ hiển nhiên

Bà trót năm nay, hiệu **NAM-CHẤN-HƯNG** *đã rao cùng các báo rằng hễ ai mua hàng đen của bổn hiệu mà có trở thì bổn hiệu sẽ bồi thường tiền mua lại y số.*

Rao như vậy mà chẳng có một người mua mua hàng của bổn hiệu rồi đến mắng vốn rằng phai rằng trở.

Để vậy lại các nơi chỉ mua trong Lục-châu, Cao-mãn, Bắc-kỳ, Lào thượng, Lào hạ có nhiều ông gởi thư khen ngợi.

Ấy cũng chẳng qua là nhờ bổn hiệu có lo nhuộm lớn tại Cao-lãnh, có chỗ trở châm, vội liệu nhứt hảo hạng, nghề tính xảo cho nên đám nói giữa công chúng rằng đồ của bổn hiệu tỉ nơi đùm sánh.

Ai ham rẻ mua của các tàu khâu khách-trú thì đều bảo ra mua mất, hàng cặng, mướn người nhuộm lấy có, giặt ti lần trở đã lớm, cho nên thiên hạ đồn hàng Nam-chấn-Hưng tốt chắc thì thật là thảm phải.

Bổn hiệu **NAM-CHẤN-HƯNG** *bán hàng đen có ba thứ: lãnh gia dụng, xuyến gia dụng, hàng ta gia dụng. Cũng có bán các thứ hóa vật bên Pháp như là: đồng hồ, giấy, nón, đàn, themises, vớ, faux cols, cravates, đồ thờ để cho học trò đăng, vân vân...*

Giá centre-remboursement.

Dây thép đánh tắc: BAZABANNAM, Cholon
Téléphone: 249

Xin viết thơ cho hiệu:
NAM-CHẤN-HƯNG
170, rue des Marins, Cholon

Rượu DUBONNET
là rượu bổ Khỏe và lập dưỡng sức lực lại

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Bật nặc danh chuyên nghề làm ngói bản

NGÓI GẠCH
VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂN

Phía trên — Phía dưới

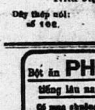

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuông (tập mí đôi)

Gởi thơ xin sách về kiểu mẫu ngói và gạch.

Nhà việc ở tại đường Charner, số 34 — SAIGON

Dây thép nói: số 102.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIERES** danh tiếng lâu nay, bán gần đưng trong hộp thiết hàng chỉ khỉ kính lắm.

Có mua chứng cho được bột PHOSPHATINE FALIERES đăng hỏi tinh thần, bởi phe tên nhãn nhãn sửa, người lớn đau bạnh, ăng ăn bà ăn kháng, uống bì bì có đau đau mỗi mạnh.

Có bán bán cùng hết — Đại chủ tại P. Paris, số 8, đường La Rochelle.

Feuilleton n° 83 — *Du 15 Oct. 1925.*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

HỒI THỨ I

Điện cần chánh tại đền

La-Các. — Muôn tâu lịnh Hoàng-thượng, nếu nói vậy thì chuyện nầy chưa là quan thượng-bộ Tuần-cảnh lâm hay là kẻ bộ-thân lâm. Nhưng mà xét không lẽ quan thượng-bộ Tuần-cảnh lâm, vì ngài, phận ngài, phải ganh lo giữ an long-thể, xã-tắc không phò, ngày đêm tuần do, không kể bỏ phút, thì có ý nào ngài lâm. Đây chắc là ngu-hạ nghe lầm rồi đó. Biết vậy mà muôn tâu lịnh Hoàng-thượng, kẻ hạ-thần xin huôn để cho kẻ hạ-thần, thế mặt cho bộ-hạ mà cứ vấn người mà ngu-hạ mới tâu cùng Hoàng-thượng đó, lại mới lâu nữa cho chắc chắn, rồi sẽ hay. Ngu-hạ còn muốn nài xin chính mình Hoàng-thượng ngự vấn lấy cho ra minh bạch, ngu-hạ mới trung lòng.

Vua La-Y. — Khanh muốn vậy cũng đặng. Khanh tiến-dẫn người nào, thì trẫm sẵn lòng hâu tiếp người ấy luôn; song trẫm nói trước khanh biết, trẫm phải cầm thương mà tiếp người ấy, chớ chẳng phải tiếp như cách trẫm tiếp khanh vậy. Phán rồi vua Lu-Y day hỏi quan thượng-bộ Tuần-cảnh: « Khanh có tờ sớ mới nào chăng? Tờ sớ nầy đề ngày 2 Février, mà bữa nay là 3 Mars rồi.

Đăng-Đệ. — Muôn tâu Hoàng-thương, không; hạ-thần có lòng trông đợi tới giờ mà không thấy tờ sớ nào mới đến. Không chưng ngu-hạ đi khỏi từ sớm mơi tới giờ, có tờ nào mới đến chăng?

Lu-Y. — Vậy thì khanh mau xuống thơ-viện hỏi coi có cái nào không; như rủi mà không có, thì khanh chịu khó dựng lên một tờ. Lâm như vậy có phải là tiện việc và trúng cách lắm chăng, thượng-thơ?

Đăng-Đệ. — Muôn tâu Hoàng-thương, quốc-sự nào phải là chuyện chơi mà ai dám đặt bày tự ý, Hoàng-thượng cũng biết mỗi ngày những thơ từ cấp bay đến như mưa; mà lịnh Hoàng-thượng có biết thơ-từ ấy bởi đâu mà đến vậy chăng? Ấy là đồ của quản khốn kiếp, bất tài, ý muốn lập công, đặt bày ra vậy đó. Khi không vậy nó dám nghiên chuyện ra, viết sớ gởi không cao; cầu may việc hư nó nghy ra thiệt mà hưởng chút công; kỳ trung chuyện không mà nói có, đó Hoàng-thượng.

Lu-Y. — Ừ thôi, khanh hãy đi đi cho mau, trẫm ngồi đây đợi.

Đăng-Đệ. — Ngu-hạ chẳng trễ. Đi về nội trong mươi phút, thì có mặt hạ-thần.

La-Các. — Muôn tâu, còn hạ-thần xin đi đôi kẻ tế-tác của hạ-thần vào đây yết kiến.

Lu-Y. — Khoan, khanh khoan đi đã. Khanh hãy ở đây cho trẫm đặn-đò lại cho rẽ rõi. Trẫm sẽ cho khanh một con ô, hai cánh sẻ ra, hai chơn đang vẫn một miếng mỏi, với hai chữ « Kiên nhẫn »; vì miếng mỏi ấy có ý mong vẫy vùng cho sẩy.

La-Các. — Muôn tâu, kẻ bộ-thân đang trông đợi lời vàng ngự phán đấy Hoàng-thương.

Lu-Y. — Trẫm muốn hỏi khanh khoản nầy: Vậy chớ có tay nào cang đởm dặng tin dụng chăng? Khanh phải biết, con nai chẳng hề dám đối với con sói; hà nai thây sói thì vội liều. Khanh nhẳng phải là tay thợ sâu có danh lại là tay giết sói hay sao? Khanh nghĩ cho người có đủ tài cả hai ấy ra sao?

La-Các. — Muôn tâu, cũng vậy hẳn thật là quí hồ lắm; song kẻ tế-tác của ngu-hạ đây là một con nai mà lịnh Hoàng-thương mới ngự phán đó; vì nó mới trải trót hai trăm hai chục dặm đàng mà đến đây; đi gần trọn ba ngày mới tới.

Lu-Y. — Đi như vậy thì lấy làm mệt nhọc lắm bê-trước. Chừng ta mà có điền-thoại, việc ba bốn ngày ta lượng tin trực nói trong ba bốn giờ đồng hồ, chưng ấy chẳc là kẻ tế-tác khỏi phải đi hụt hơi như vậy.

La-Các. — Muôn tâu lịnh Hoàng-thương, lịnh Hoàng-thương phán như tế-tức là Hoàng-thương chẳng đoái công người đã chịu nhọc nhằn ở xa mà đến đem tin hão tấu cho lịnh Hoàng-thương hân tăng. Vả lại người ấy là người của công-trước Sanh-Thơ gởi gắm cho kẻ hạ-thần; vậy cuối xin lịnh Hoàng-thương mở lòng tiếp người cho xứng đáng.

Lu-Y. — Công-trước Sanh-Thơ nào có phải là tay cận-thần của hoàng-huynh chăng?

La-Các. — Muôn tâu lịnh Hoàng-thương phải đó.

Lu-Y. — Vậy thì là người ở Mạt-xây?

La-Các. — Muôn tâu Hoàng-thương phải; thơ người viết cho ngu-hạ đây ở Mạt xây.

Lu-Y. — Người cũng có nói chuyện lạo phán nầy với khanh nữa sao?

La-Các. — Muôn tâu, không; người gởi gắm Vinh-Pho cho kẻ hạ-thần vậy thôi, xin hạ-thần ra sức tiến dẫn Vinh-Pho vào yết-kiến thánh-hoàng cho đặng.

(Còn nữa).

CÔNG-TI QUÂN-HẠT ĐẠI-THƯƠNG

GRANDS MAGASINS CHARNER

ở góc đường Bonnard và Charner

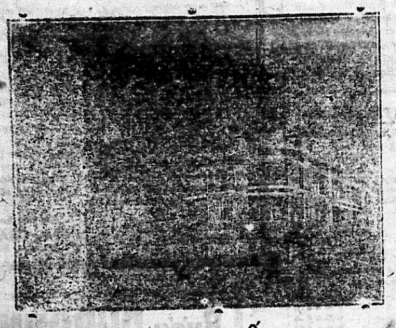

Mấy mối Đường chính — Ist số quốc-tế số 140.
[Đường phố — lại hàng khác số 463.

Dây thép, đề tắc: MAGCHARNER.

SÚNG – THUỐC ĐẠN

và đồ phụ tùng về cuộc đi săn bắn

Bao súng. — *Bằng da cứng, màu mồng-huân đợt, nhái kiểu da heo, chỗ tay cầm bằng da trơn, có khoen khóa bằng ống khóa, đây mang cũng bằng da, thảo ra đặng* . . . . . 85 quan

Bao đựng thịt rừng. — *Bằng bố chạy viềng da, có nắp bằng da màu mồng-huân đợt, nhái kiểu da heo, phía trong có từ nhỏ và 10 ngăn để giắt bi súng, một cái túi bằng bố, 2 cái bao lưới, đây mang bằng da tron, thảo ra đặng* . . . . . 45 quan

Dây nịch để giắt bì súng. — *Bằng da màu mồng-huân đợt, nhái theo kiểu da heo, chạy viềng, có 20 ngăn bằng da, móc xi-kén* . . . . . 18 quan

Súng hiệu Hammerless. — *Lòng đúc bằng thép, chỗ thước bắt nỏ giẹp, khóa ba chân, thép trụi có màu, có cho giấy kiết chứng rằng đã có bắn thử bằng thuốc mạnh pyrozylé rồi; lòng 12 và 16* . . . . . 650 quan

Hãy xem cuốn Catalogue của chúng tôi riêng về súng ống và cuộc sáng bắn

NÊN THỬA DỊP GIÁ BẠC CAO

SỰ NGAY THẬT LÀM CHO CHÚNG TÔI TRỞ NÊN MẠNH

Thùng thư số 528.

C.J.BONNET

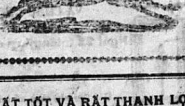

MÁY HÀI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH

NGƯỜI CỜI NGỰA NÀY

tuổi thơ-ấu muốn mua hàng lạ

PHÂN CÁ VÀI RUỘNG RẤT TỐT VÀ RẤT THẠNH LỢI

CHO NHÀ CANH NÔNG

Tại nhà tôi có bán một thứ phân xương cá xay ra, rất tốt để bỏ ruộng.

Xài phân nầy vài ruộng bị phèn hoặc bị hạng, lúa tìm thì lúa lên rất xanh tốt.

Còn lúa yếu vài xuống trong một tuần lễ thì thấy trở nên xanh và tươi tốt.

Dùng phân nầy lúa sai hột và nặng cân.

Phân nầy khô và tán nhỏ ra, không hôi thối.

Xin quí ngài đọc hai cái thơ dưới nầy thì rõ ràng chuyện thạnh lợi chẳng sai.

TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Thương-nhơn

Nghị-viên phòng thương-mãi

46, Quai du Cambodge, 46

CHOLON

Long-hoa-thương, le 2 Octobre 1925.

A Monsieur TRƯƠNG-VĂN-BỀN

Conseiller Colonial

46, Quai du Cambodge, Cholon

Kính lời thăm ông đặng mạnh. Phân cá của ông tôi dùng đã ba năm nay rất tốt. Nội lũng tôi mỗi làng đều có xài phân nầy và người nào cũng có thạnh lợi rất nhiều. Ruộng lũng tôi không mấy tốt nên mỗi mẫu đất như không xài phân thì gặt chừng 50 hoặc 60 giạ còn nếu chừng 10 bao phân 20 ta của ông bán giá 24 $ 00 thì gặt được 120 giạ sấp lên. Đã vậy mà lúa lại chắc và nặng cân. Cây lúa bắt phân trong lúm bữa thì trở nên tươi tốt và như có bị hạng cũng không đến nỗi hư, tàn.

Xin ông được thơ nầy gởi lên cho tôi 100 bao để bỏ ruộng nhà.

Nay kính,

VÕ-HỮU-PHƯỚC,

Chef du canton de Long tuy-Trung GIADINH.

Tân-phú-thương, le 28 September 1925.

A Monsieur TRƯƠNG-VĂN-BỀN,

Conseiller Colonial,

46, Quai du Cambodge, Cholon.

Kính lời thăm ông quản hạt đặng bình yên. Phân của ông tôi cho bán năm nay được chừng 1.000 ta để bán hết rồi, xin ông để dành cho tôi 500 ta nữa ít bữa tôi xuống chỉ ý phân nầy tôi lấm tôi sẽ không đủ cho tôi xài. Nhiều chỗ ruộng vì bạng lúa tìm rất tốt và xanh tươi hơn mấy năm trước chưa bỏ phân của ông bán.

Phân của ông vài xuống thì mỗi năm đều chẳng tốt thêm, đất xấu và không chai như vài phân đá và vôi.

Kính cảnh năng trong xứ tôi lấy làm có phước mà biết được thứ phân nầy, vì phân tiện-nhơn chẳng như cứu tế hoàn cảnh, lúa lên rất tốt và xanh tươi hơn mấy năm trước chưa bỏ phân của ông bán.

Phân của ông vài xuống thì mỗi năm đều chẳng tốt thêm, đất xấu và không chai như vài phân đá và vôi.

Kính cảnh năng trong xứ tôi lấy làm có phước mà biết được thứ phân nầy, vì phân tiện-nhơn chẳng như cứu tế hoàn cảnh, lúa lên rất tốt và xanh tươi hơn mấy năm trước chưa bỏ phân của ông bán.

Mùa rồi ruộng tôi vì tôi tìm trồng hư hao nhiều mấy nhờ vài phân của ông bán mà khỏi thất mùa nên tôi tạm ít hàng khen thăm ông và cám ơn ông.

Nay kính,

NGUYỄN-VĂN-ĐẠM

Propriétaire,

à Tân-phú-thương, Cholon.

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mê thệ thảo trước khi tập điền những miếng quờn mệt nhọc họ hay dùng thứ rượu chác hiệu «PREIGNAC».

Thứ rượu nầy mùi vị điệu dàng dễ uống, mà chất rượu lại hiền làm cho bổ khỏi, giúp gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng BOY-LANDRY, 37, place du Théâtre Saigon có thứ chai nắn mà có thể trong thấy có nguyên.

Hội thể-thảo Annam

Cuộc tranh chức vô địch Annam năm 1925-1926

Chúa-nhựt 18 Octobre 1925, tại sân Etoile de Gladinh từ 3 giờ 40 tới 4 giờ 45. Télépost sẽ đấu cầu với Commerce Sport.

Arbitre M. Thọi.

Từ 4 giờ 50 tới 5 giờ 50, Etoile de Gladinh sẽ đấu cầu cùng Gò-vấp.

Arbitre M. Ngưu.

Trước khi khởi sự tranh hình đồng năm 1925-1926, hội thể-thảo Annam có định mời hết thảy mười ba hội, bữa Chúa-nhựt 18 Octobre nầy, ba giờ 15 đồng tựu đến tại sân chụp hình để làm kỷ-niệm, mỗi hội mấy người đứng hình thì thay sắc phục của hội mình, còn hội-viên ủa bàn trị-sự thì bận đồ thường, đứng có thứ lớp, sau trường của mình.

Áo của mấy hội, ra thế nào xin biên ra đây cho khỏi lầm lạt. Etoile de Gladinh (xanh đen sọc ngan) Gò-vấp (đỏ trắng sọc xuôi) Cholon (xanh trắng sọc xuôi) Ebretro (xanh là cây) Bakao (vàng) Dialamg (vàng đen sọc ngan) Tândinh (mình xanh ức đỏ) Gladinh école (xanh là cây cỏ trắng) Paul Bert (trắng) Donai (áo vàng cổ xanh) Télépost (đỏ trắng sọc ngan) Commerce (trắng đen sọc xuôi) Arsenal (illm thang cổ đỏ).

HÃY CHO CON MÌNH DÙNG

BỘT SỮA HIỆU

NESTLÉ

Hậu nhựt nó sẽ trở nên con người mạnh bạo và mập mạp.

Tại hãng Nestlé môn bài số 35 đường Mac-Mahon có cho kiểu bột sữa và quyển sách chỉ rành cách dùng bột ấy.

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỂ BÁN

HIỆU NÓ LÀ:

CON SÓ

Cũng như dầu năng hiệu *CON SÓ*.

Không có thứ nào hằng.

Dầu hiệu *CON SÓ* là tốt.

Hãy thấy thử coi rồi, không muốn dùng thứ khác

Công văn

Vì lời nghị quan Nguyên-soái Nam-kỳ ngày 13 Août 1925.

Đính cho những người kể tên trong bản sau nầy khẩn dứt những sở đất nhà nước có số hiệu hoa đồ kể trong bản ấy, theo như các khoản định sau nầy:

HẠT RACHGIÁ:

Tổng Kiêng-tường — Làng Minh-lương

(Tiếp theo)

TÊN HỌ người khẩn	số hiệu tờ bản đồ	số hiệu thửa	số mẫu sào	số m. c. th.	CHỖ đất ở
Tran-Nul.....	3	131	0 65	00	
Ng-chanh-Ngô.	»	132	3 09	60	
Tr.-luong-Pot..	»	133	8 32	00	
Tran-v.-Long..	»	134	1 65	50	
id. ...	»	184	2 18	00	
id. ...	»	217	0 00	00	
id. ...	»	135	2 35	00	
id. ...	»	136	3 60	00	
id. ...	»	137	2 61	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	138	1 38	00	
Danh-Linh....	»	139	2 38	00	
Danh-Dut.....	»	140	2 19	00	
Ng.-tan-Trot...	»	141	3 63	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	142	2 40	00	
Tran-v.-Long..	»	143	2 10	50	
Ng.-chanh-Ngo	»	144	2 92	00	
Danh-Leu.....	»	145	0 71	00	
Ng.-tan-Huê...	»	146	3 56	00	
Danh-Hoanh...	»	147	1 56	00	
id. ...	»	148	2 15	60	
Thi-Sieu.....	»	149	2 12	00	
Tran-v.-Long..	»	150	2 23	00	
Danh-Nghet....	»	151	1 18	00	
id. ...	»	152	0 [illegible]	[illegible]	
id. ...	»	153	0 39	50	
Lam-Y.....	»	154	2 68	00	
Lam-vang-Mo..	»	155	3 35	00	
Ng-chanh-Ngô.	»	156	2 32	00	
Danh-Xung....	»	157	2 49	00	
Luong-Linh...	»	158	4 00	00	
Danh-Xiêm....	»	159	1 36	50	
Danh-Xim.....	»	160	5 53	00	
Danh-Y.....	»	162	2 70	00	
Tran-v.-Long..	»	163	5 57	00	
Ng.-tan-Huê...	»	164	2 65	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	165	2 60	00	
Luong-Cot.....	»	166	1 18	00	
Danh-Trô.....	»	167	8 21	00	
Danh-Bô.....	»	168	1 21	60	
Danh-Bot.....	»	169	2 19	00	
Tr.-luong-Bôn..	»	170	2 52	00	
Danh-U.....	»	171	2 64	00	
Luong-Linh...	»	172	2 65	50	
Danh-Huôi....	»	174	3 67	00	
Tr.-luong-Hon.	»	176	6 50	00	
Tran-van Nu..	»	177	3 99	00	
Tr.-luong-Bôn.	»	178	3 76	00	
Tran-v.-Long..	»	183	0 92	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	185	1 86	00	
id. ...	»	181	2 72	00	
id. ...	»	186	2 26	50	
Danh-Nghet....	»	187	1 69	00	
Danh-Bo.....	»	188	1 41	00	
Danh-Bu.....	»	189	1 14	00	
Tran-v.-Long..	»	191	0 92	00	
id. ...	»	33	2 21	00	
Danh-Tieng....	»	195	1 42	00	
id. ...	»	197	0 56	00	
id. ...	»	196	0 14	00	
Danh-Khamau.	»	198	2 57	00	
Lam-Hinh.....	»	199	1 41	00	
Ng.-tan-Huê...	»	200	1 75	00	
id. ...	»	206	0 47	50	
id. ...	»	208	1 21	00	
id. ...	»	212	1 09	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	201	1 47	00	
Danh-Bo.....	»	202	3 83	00	
Tran-van-Tu...	»	203	0 98	00	
id. ...	»	205	0-12	00	
Thi-Nong.....	»	204	0 12	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	207	0 20	00	
Thi-Nong.....	»	211	1 22	00	
Tran-v.-Long..	»	213	0 98	00	
Tr.-luong-Bon.	»	215	0 06	50	
Danh-Lêu.....	»	218	0 99	00	
id. ...	»	220	0 12	00	
id. ...	»	219	0 15	00	
Tran-my-Tran..	»	221	0 11	00	
Danh-Nghet....	»	222	2 46	00	
Ng-chanh-Ngo.	»	225	0 33	00	
id. ...	»	226	0 12	00	

Người khẩn phải lập tức đóng thuế đất ấy.

Đất khẩn nầy chẳng đặng bán hay là nhượng cho người ngoại-quốc mà không có phép quan cho trước cho mình bạch.

Các sự bán hay là nhượng mà trái các khoản trên đây thì đều phải bị hủy bỏ vì sự ích lợi chung.

BÁO LỤC-TỈNH BẢN LẺ

Từ nay, bảo « Lục-tỉnh Tân-văn » có ở bản lẻ tại nhà-hàng bán com-tây và cà-phê hiệu « Nông-Lâng » ở Sadec. Vậy thì lớp làm tiện cho bà-tánh ở Sadec muốn xem báo biết bao!

Hoàn hải tân văn

MÃN-CHÂU

Gia sãng Phật sống bị tịch

Quốc hội mông-cổ mới công cứ vụ tịch kỷ gia sãng của Phật sống.

∴

Một người tội Tây tự vận

Lòng trước một người Tây bị tòa Trung-Huê ở Harbin xử-tử, người tự vận mà thác. Nay thêm một người Tây nữa cũng bị tòa Harbin làm án tử, người cũng tự vận mà thác trước khi dẫn ra pháp trường một giờ đồng-hồ.

∴

TRUNG-HUÊ

Bắc-Kinh không công kích Quảng-Đông

Tiếng đồn Chánh-Phủ Bắc-Kinh chen vào giúp tay rông phá thôi Quảng-Đông ấy phi. Theo như thôi thế Trung-Huê bây giờ, Chánh-Phủ Bắc-Kinh vụng gì làm đến đều.

∴

Hình bộ Thượng-thơ vu cáo chư sứ

Báo ngoại quốc có châm qui lời của quan Hình-bộ Thượng-thơ Trung Huê đăng trong quan báo rằng vụ biến Thượng-Hải tại chư sứ thần mà ra; vì sứ các nước để mà mua lòng, nên những ăn xử ra xem chẳng khác nào lời tặng hay là phần thưởng cho kẻ sát nhân vậy. Chư sứ thần các nước vi đó mà đồng thính phản đối, trách một vị Thượng-thơ sao có buông lời quá đáng.

∴

Sỉ nhục chư quốc

Vụ dân Trung-Huê oán ghét dân ngoại-quốc nay xem, dường trở lại nữa. Thấy rãi những giấy vẽ hình nước Trung-Huê công kích cường quyền Hồng-mao, Huê kỳ, Langsa và Nhựt-bổn; lại tượng hình mấy nước nầy ra hình con Rùa. Ấy là việc dân Trung-Huê làm sỉ nhục các nước đó.

TIỂU-THUYẾT

ÂN OÁN VÌ TÌNH

Theo cái phong trào cạnh-tranh nầy, tưởng chư độc-giả cũng nên đọc cái quyển tiểu-thuyết « Ân oán vì tình ». Bởi trong đấy có nhiều việc rất đời, mà sự tích cũng hay. Văn-chương êm ái, giá lại rẻ. Bổn có hình gần năm mấy trương mà bán (0$30). Xin chư độc-giả hãy mua giùp, trước là để độc giải khuây trong lúc canh tân, sau mua giùp nhau đặng có thể ra sách cho nhiều, để mở mang trí thức công-nghệ lần lần. Đó là lời cần yếu của tác-giả, xin độc-giả mua đọc thử thì biết. Tôi có gởi bản theo mấy cái ga xe điện từ Cholon tới Bà-chiểu và các nhà bán sách.

PHẠM-MINH-KIỂN.

Dưới đây muốn rõ sự tích thiệt, hãy mua tiểu-thuyết Duyên-phận lỏ-lang của tôi đã xuất bản rồi.

Còn như các bạn đọc báo L. T. T. V. ai muốn lãnh bản thì xin đề cho: M. Phạm-minh-Kiển 75, Rue Testard, Cholon.

MỚI XUẤT BẢN

Sách:

Mẹo Annam (Abrégé de Grammaire Annamite) par P.Kỳ . 1$60

Từ thư (tome I) par P. Kỳ . . 1 00

Tiểu thuyết:

Chuyện lạ thường (trinh thám tiểu thuyết) par Trương-quang-Tiền 0 25

Căng vì tình (tiểu thuyết tây) dịch giả: Mlle Lê-thị-Tuyến. 0 30

Bán tại nhà in Union, 157 Rue Catinat Saigon.

THẾ-GIỚI KỲ-VĂN

Một cách hậu đãi các người mắc bịnh cùi tại Philippines

Ở Phi-luật-tân (Philippines), thấy bịnh cùi không thể chữa đặng, người ta mới tìm cách an-ủi bịnh khơn hằng các cuộc vui.

Trong một cái trại chứa người bị bịnh cùi kia, người ta vừa mới sửa sang một miếng đất để cho bịnh nhơn đá banh và đánh ten-nit. Trong trại lại có cả rạp hát, các vai con hát toàn là bịnh nhơn đông cả, nghe đâu người ta nói rằng bọn con hát đông khá lắm, nhưng chỉ tiếc rằng người ngoài không ai dám tới cả vì ai chẳng sợ mắc phải bịnh cùi (lèpre)!

Ông già « dê » ít cỏ!

Mới rồi tại bại Blois ở nước Pháp có câu chuyện ông già « dê » rất buồn cười như sau nầy:

Ông Sylvain Hulon, 75 tuổi, làm công tại Saint Viatre, đã có 2 vợ, 1 người tính nhơn, 31 đứa con, mà còn dòi hãm hiếp đứa con riêng của người vợ nhỏ, vì thế vừa rồi ông bị đứa con riêng của người vợ nhỏ thưa đòi!

Ôi! Nhơn sanh đến thế còn chưa thỏa lòng dục mà còn phạm vào tội hãm hiếp người! Kỳ thay.

Yêu nhau mà đến chết!

Xưa nay thường chỉ có bị rắn cắn là có thể chết, vì có nọc độc; còn không ai có thể ngờ rằng người cắn mà có thể chết được, thế mà gần đây ở bên nước Ô-trích (Autriche) mới xảy ra một chuyện cắn đứa nhau mà chết.

Số là có một anh nhảy đầm (danseur) ở một nhà hàng kia có ưa tình với một vị tiểu thơ vào trạc 15 hồi. Một ngày nọ, khi nàng đang tâm, chàng chạy vô thấy người yêu « trong ngọc, trắng ngà » chàng sướng quá, bèn ôm lấy bắp vế của nàng cắn đã tỏ lòng yêu tính nhơn.

Bữa sau, nàng bị bịnh nặng, người mẹ mời thầy thuốc tới khám bịnh thì nàng khai đối rằng là bị chó cắn, nhưng đâu chữa thế nào cũng không khỏi, vừa vài bữa thì chết.

Khi nàng chết rồi, thầy thuốc có mổ ra khám thì xét ra nàng bị một người thiếu niên cắn phải.

Trong nước tôi những cặp trai gái thường cũng có đôi khi có cái thói lẫn lẫn « cắn nhau », nhưng thiết nghĩ, nghe lời chuyện nầy, ta cũng nên chừa bỏ cái tánh đó, kẻo lại phải cái kiếp « khôi tình mang xuống Tuyền đài... ! »

Rốt là chết!

Ở bên Úc-châu (Australie) mới có một đạo luật mới như sau nầy: « Phàm kẻ nào mà muốn xin phép Chánh-phủ ra ngoại-quốc thì phải có học, những bọn vô học chẳng khi nào được phép đi đâu cả, mỗi khi mệt kẻ nào muốn đi đâu thì phải do quan trên có nhận rằng kẻ đó là có học mới được đi. »

Đạo luật nầy tuy có hẹp, nhưng cũng có cái ý nghĩa hay, vì một kẻ ngu dốt ra ngoài chẳng những không đủ tự-vệ (se défendre) mà còn bị làm nhục tới quốc-thể!

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ

Thợ chuyên môn nước Tây, Annam, Pháp-sự

KHÁNH-KÝ và Công ti

54, Đường Bonnard, SAIGON

Dây thép số 416

Dây thép đề tắt Khánh-ký, Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc hình vẽ hành mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẽ lươn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán bán đồ để đóng chụp hình; Rửa hình và nấu đồ rất giống. — Ở tiệm có sẵn các kiểu khuôn. — Có bán sơn thủy bằng mực, bằng dầu đủ các màu. Vẽ sẵn hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đông bạn muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến nhà chụp xin gởi hay đánh giây thép chỉ cho ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

SOCIÉTÉ

INDUSTRIELLE

DE VINH-HOI

Bureau: 133, Boulevard Charner, — Saigon

TÔ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VINH-HỘI SAIGON

Hiệu người Annam.

Nếu chư-tôn muốn cất nhà và xây vách tường có chắc chắn và huê-mỹ, thì hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là viếu thơ mà mua gạch thì chư-tôn ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sự chế tạo kỹ càng, và chắc chắn nếu chư-tôn dùng đến một lần thì thấy lợi tức thì.

Vì thông-minh sáng xét mà thấy lẫn mà thôi cho chúng chư phải 12 đồng nữa.

Vì gạch nầy bền hơn bằng với Càng-long và cất trăng ở Biên-hòa, nên tốt lắm, đã tiếc mà lại đẹp hơn.

Nếu Chư-tôn muốn đóng gạch có mấy thì hãn hiệu có hết lòng làm cho vừa ý Chư-tôn. Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị đặng hãn hiệu hay là gởi thơ cho bổn hiệu [illegible] hiệu sẽ hồi ấm lấy liền.

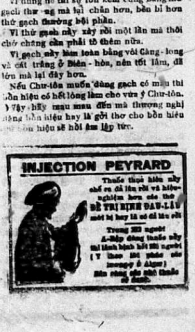

INJECTION PEYRARD

Thuốc thụt hiệu nầy chế ra để làm rửa và bổ-ích nơi đường bí-mật

BỆ THỤ BỊNH ĐÀN-LẬU

mới bị hay là sẽ có lâu rồi

Trong 3[illegible] ngày là hết [illegible] bịnh [illegible] mà thì bịnh hoạt bất [illegible] người [illegible] thuốc [illegible] đó đánh.

Soieries NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

NHÀ BÁN HÀNG LỤA

Số 42, đường Catinat, 42 — Saigon (ở giữa mấy tiệm Bombay) Saigon

Trên phôtôt: Magasins n° 566. Dây thép nói: Direction n. 529.

ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE: Nguyễnđứcnhuận, Saigon

Bổn hiệu bán đủ thứ hàng Bombay, hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc

LƯỢC KỂ ÍT THỨ:

CẨM-NHUNG: Cẩm-nhung trơn, cẩm-nhung bông dệt, cẩm-nhung bông nổi, cẩm-nhung minh châu, cẩm-nhung minh nhiễu, đủ hạng đầy mõng và đủ màu sắc.

TỐ: Tố trơn, tố có bông nhỏ, bông lớn, tố màu, tố hai da, tố minh các, tố bông nổi, tố xanh bông lớn may áo rộng, tố Hanoi và tố Huế-kỳ tốt nhứt hạng.— Nhung thiệt tốt có đủ màu.

SATEN: Saten trơn, saten màu, saten bông thêu, saten trắng thiệt tốt để may quần.

HÀNG LẠ: Mới có hàng lạ như là: Cẩm-xoàn, cẩm-vân đợn sóng, cẩm-nhung bông lạ và nhiều thứ hàng lạ khác nữa các bà, các-cô thích dùng lắm.

HÀNG TRẮNG: Lục-soạn Bắc-thảo, lục-soạn Thượng-hải, lụa Lèo, cẩm còn hay là lục-soạn điển-khi, cẩm-nhung, lại có thứ lục-soạn Hanoi trắng tốt và chắc lắm để may đồ mặt hoặc Pyjamas thì đẹp lắm.

XUYẾN, LÁNH: Xuyến, lánh nhuộm tại Đềnatré-Cao-lãnh, nhuộm đen mướt, rờ mát tay, bảo lánh đừng đến rách không trả.

A Cũng có bán ô-trâu, vải-mùng, giày cao gót gần bột, dầu thơm, phấn, đồ thêu, đồ chạm, salon cẩn vân vân....

Lại có trữ ni, tussor, laine, serge nhiều thứ tốt nhứt hạng để bán sĩ cho thợ may và bán lẻ cho qui-ông, qui-thầy mua về mướn may thì lợi lắm mà lại được hàng tốt.

BỔN-HIỆU, cần bạch.

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHỆP CHO ÔNG G. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, vẫn là cựu-nhơn bác-vật xuất thân, dùng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trăng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc toàn theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bán tây gởi qua đều có thì nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau bết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho y theo toa của quan thầy.

SẮP MỞ

Ba

PACHOD Frères & Cie Lyon

NỘI BIẾN TRUNG-HUÊ

Lậu cơ mưu, Hứa-sùng-Trí sang Thượng-hải, Muốn lập công, Trương-khải-Thạch đâu Bắc-kinh.

Chẳng luận đến đều Bắc Chánh-phủ mới phê chỉ-dụ cấm dân ngoại-quốc mua đất mua nhà trong nước Trung-huê; cấm cho tới mướn có tờ giao-kèo, nhiều năm lắm cũng không đặng. Cũng chẳng luận đến vụ biến Thượng-hải, ngày nay đây, sử chưa-gốc còn đang tra xét chưa ra mối. Tôi chỉ muốn luận về nội biến Trung-huê, đã bàng độc-giả, dầu là Annam, Minh-hương, hay là Khách Kiều-cư, phần người muốn rõ thấu việc lân-quốc, đem rảnh xem chơi, mua vui cũng đặng một vài trống canh.

Nghĩ đến cũng thương, vì chữ: Vật thường kỳ loại; chẳng rõ Trung-huê mang lấy cái nạn dân ách nước gì trói dành đã cho lâu quá. Tính đã mười bốn năm trường mà chưa rồi. Cứ hễ rảnh bên nọ mắc bên kia, hết hồi nầy, tới-hồi nọ! Có kẻ nói, vì chưa đã mười-tám năm tai-biến như lời tiên tri của một vì đạo-sĩ đã mách bảo khi trước, nên Trung-huê chưa định. Chẳng cần nhắc chuyện các đứng anh-hùng tạo thời thế, là những tên Tôn-trung-Sơn, Lê-ngươn-Hồng, Ngô-đình-Phương v. v... khởi nghĩa, dẹp đô nhà Thanh, dựng nghiệp Trung-huê Dân-quốc chi cho đong-dài, lại là chuyện ai ai cũng biết; nên nhắc chuyện mới năm ngoái lới năm nay đây, để làm bằng cớ chắc mà chỉ rõ cho biết vì đó mà Trung-huê khó nổi.

Thì mới năm ngoái đây, cách chưng đặng một năm, Tào-cơn còn tại ngôi, Ngô-bội-Phu quảy ấn Tề-tướng, cũng vì muốn trừ dầu nầy, đẹp cuối kia, diệt tận anh-hùng đặng có nhứt thống Trung-huê, mới tay gồm trọn, Ngô-bội-Phu mới sanh kế, mưu cho Giang-Tây đánh Chiếc-Giang Lư-vinh-Trường, còn mình thì điều binh Trực-Lỗ, khiến những tướng như Phùng-ngọc-Tường, Nhan-huê-Khanh, Vương-hoài-Khánh đánh Phụng-Thiên, Trương-tác-Lâm; mong rằng diệt nổi ba anh em Trương (lúc nầy Đoàn-Lư-Trương chưa chia lòng nhau) thì trong nước Trung huê hết rối, không còn ai dám ra trở dương với mình mà sợ Trung-huê không thống nhứt. Có đề dầu mưu sự tại nhân, thành sự tại thiên, khiến cho thiên ý vị nhiên, nên nỗi Phùng-ngọc-Tường, Nhan-huê-Khanh phản tâm, đoạt thành Bắc-kinh, cầm Tào-cơn, biếm quyền Ngô-bội-Phu, rồi tôn Đoàn-kỳ-Thoại lên ngôi Giám-quốc. Dẹp yên các nơi, tưởng dậng cùng Tôn-trung-Sơn (Tôn Văn hay là Tôn-đật-Tiên cũng một) luận bàn, bỏ nhường việc lồi lầm Nam-Bắc tương phân, mưu dựng nghiệp Trung-huê Dân-chủ. Nào hay, nhắc đến cũng thương, Trời phụ mặt anh-hùng, dây công vói nước với dân, tiêu dầu loạn nghạch mười mấy năm, mà không đặng tọa hưởng vinh-hoa phú-quới. Khiến. Người đi vừa tới Bắc đó làm binh bộ mình! Lâm ra, trót đã dây năm, mưu thống-nhứt Trung-huê không thấy có mòi thành tựu. Đã vậy, Trương-tác-Lâm lại còn nghịch với Phùng-ngọc-Tường, binh đao mõng dấy động. Không những nghịch với một mình Phùng-ngọc-Tường ấy thôi, Trương-tác-Lâm còn chẳng tưởng nghĩa anh em, chia niềm thù tức, nghịch luôn tới Đoàn-kỳ-Thoại và Lư-vinh-Tường. Trong trào thì vậy đó, còn ngoài quận, còn phe Ngô-bội-Phu là những Trần-kiêu-Minh, Tề-nhiếp-Nguyên, Tôn-truyền-Phang, Tiu-diệu-Nam, cũng đang mãi mà chiến binh, đợi thuở kiến cơ nhi tác.

Cớ mà chia lòng nhau, thù khích nhau dây chẳng chi ngoài sự ý kiến bất đồng mà ra, nhứt là ai cũng ý mình bình quyền lớn, nha trão đông, còn lập phe đẳng, dậng có chuyên quyền trong nước. Trương-tác-Lâm một lòng với Chánh-phủ Quảng-đông vụ tất đăng Bolchewick là đăng « Vô Chánh-phủ chủ-nghĩa. » Còn Phùng-ngọc-Tường với Đoàn-kỳ-Thoại lại vụ tất đăng Cách-mạng, toan diệt tận đăng Hồng-y Bolchewick. Hai-bên gay trở với nhau một cách rất kịch liệt. Tại Quảng-đông thì Cách-mạng gây với đăng Hồng-y, lườm lườm nhau, không biết ngày nào tương chiến. Còn tại Bắc-kinh thì Trương-tác-Lâm với Phùng-ngọc-Tường cũng không biết bữa nào binh đao cả dấy. Thời thế nước Trung-huê hiện trạng như vậy đó.

Giám-quốc Đoàn-kỳ-Thoại lưỡng lo sợ cho Cách-mạng Quảng-đông làm không lại đăng Hồng-y; vì Chánh-phủ Quảng-đông là Chánh-phủ Bolchewick vẫn thì có (Vhôn-chấn-Huỷ) Vương-thinh Huế, vô thì có Hứa-sùng-Trí, Trương-khải-Thạch, lại còn thêm tướng-sĩ Nga, thuộc đăng Bolchewick, theo thảo luyện quân-sĩ và trợ chiến cho nữa; nên lúc nọ Đoàn-kỳ-Thoại có mưu cho Đường-kế-Nghiêu Vân-nam, tương binh phạt Quảng-đông, để trừ đăng Hồng-Y và tận diệt đăng Bolchewick. Rồi ra, Đường-kế-Nghiêu tương binh muôn binh, sang Quảng-đông, đánh không lại đăng Hồng-Y; rồi sau, còn bị Hứa-sùng-Trí tương binh, tới Vân-nam vấn tội; làm Đường-kế-Nghiêu tăng bại cơ đồ.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

(Mai tiếp).

CUỘC HÁT CÓ NGHĨA

ở Gò - công

Hỏi « Lân-gia tương-tế » ở Gocon[1] có vào đơn xin phép quan Chủ-tỉnh đăng mở cuộc hát quyên-tiền giúp cho đồng-bào bị thủy tai nơi Biênhoa. Quan chủ-tỉnh đã phê cho nên hội định ngày thứ bảy nhằm 17 Octobre 1925 thì sẽ đem diễn tại rạp hát quan Phú-Hải trọn đêm ấy phân làm hai xuất.

Xuất đầu diễn tuồng « Sang hậu thứ ba » *có làm chay.*

Xuất thứ nhì diễn tuồng « Dự-Nhượng nẫm cầu ».

Con hát đều là người trong hội giúp hát chẳng phải là bạn nhà nghề: song có lẽ cũng làm cho chư qui vị hảo nghĩa đặng vui lòng vậy.

Nhờ quan Trưởng-tòa Emile Lộ-công-Kiều thấy hỏi có nghĩa có lòng với người đồng loại mắc cơn tai nạn, nên ông chẳng nề công khó, hết dạ nhiệt thành tiếp dẫn hội, lại còn nhận lãnh chức trách lớn lao nữa. Các việc trong cuộc hát đều trông cậy nơi tay ông sắp đặt cùng mấy thầy nơi tòa bố cũng tận tâm giúp sức.

Hội « Lân gia tương tế » nầy là bực thường dân mà biết mến nghĩa, biết thương nòi giống đường ấy thì còn những ai trông vào mà chẳng biết xót dạ muối lòng ra tay tế cấp.

Ấy vậy nhơn cuộc lâm nghĩa, xin mời qui ông qui bà cũng nên đôi gót đến trước mua vui sau làm phước luôn thể. Thật là ân rất trọng.

KIM-PHỤNG, Gocong (ville).

XE MAY ĐẠP

CỦA HÀNG M. CAFFORT

HIỆU:

« ALCYON »

KHÔNG HỀ THUA AI

Đua đường trường cũng là đua tại trường thi hiệu ALCYON đều lấy giải nhứt luôn luôn.

Kỳ 24 Mai 1925, cuộc đua *Saigon — Hoemon — Saigon* 80 km. *M. Didon* hạng nhứt cỡi xe ALCYON.

Kỳ 10 Mai 1925, cuộc đua tại trường đua:

1.000 thước *M. Célicourt* hạng nhứt cỡi ALCYON.

20.000 thước *M. Tran-van-Chanh* hạng nhứt cũng cỡi ALCYON.

M. CAFFORT.

N° 22, 24, 26, Rue Catinat.— SAIGON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

84, Rue de Canton — à Cholon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG PHỈ-PHẬT-PHẤT-LẢNG-HƯỜNG

Tiệm chánh tại Quảng-đông tỉnh thành đường Đại tân, số 147 và 149.

Tiệm nghánh tại Cholon đường Canton, số 38, dây thép nói số 656.

Và thuốc hườn nầy là một thứ thuốc trị bịnh nóng lạnh rất công hiệu lẻ làm vì bởi bịnh nóng lạnh là một bịnh nhược trạch, khi nóng khi lạnh không chừng, lonh trong xương sống lạnh ra, bắt đau gân cốt nhức mỏi; nhiều khi tưởng là bịnh thường Không sớm lo thang thuốc, để cho đến đôi sau thành bịnh rất phân cứ hoặc 1 ngày hoặc 2 ngày cỡ 1 lần.

Nếu muốn tiệm đăng thuốc thần hiệu cho mau đã bình thì hãy mua cho được thuốc nóng lạnh của bổn đường là NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG có hiệu ông PHẬT-MẪU, vẽ nông trước cách2 giờ đồng hồ, trước khi đem lời cứ rét, người lớn uống lần đầu thì 6 hườn, kế nữa giờ uống thêm 6 hườn nữa còn con nít thì lần đầu uống 2 hườn rồi nửa giờ sau uống thêm 2 hườn nữa, nếu qua ngày sau mà còn hơi muốn làm cử thì cứ việc uống nó như bữa trước.

Phải cữ ăn đồ độc địa hoặc trái sống và các thứ cải sống.

Mỗi ve 72 hườn giá lẻ ..... 0 $ 10

Còn một thứ để trị các chứng bang, mỗi gói 14 hườn giá 0 $ 10.

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị bịnh

bỏ Nha-phiên rất thần hiệu

Nó thế cho thuốc Solution R

của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC

L. SOLIRÈNE

ở ngang nhà hát tây, Saigon

DURGATIF LE ROY

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại-khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1726.

Vì nó làm ấy tiêu hay giỏi, thì thuốc hiệu LE ROY, chẳng ngày chẳng hay hiết, danh vượn khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ bông quan.

THUỐC XỔ LE ROY đông sống mà ngăn phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, tài biện-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để Thì trong bụng đi bác-vộc, ăn uống không tiêu, trật dạ đau bụng, thì uống ắt hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán, Không chỗ nào Khác cả.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

Hồng nhan đa truân

(Tiếp theo)

— Tại Ploubelleo đây, có một người mới tìm ra phương làm đặng vàng ròng.

Kroemer thầm nghĩ: « Chắc lão nầy điên »

Souraki nói tiếp: « Người ấy là Sébastien Franchet, chớ phải ai đâu lạ.»

— Cui! Cái người mà bị cáo về tội giết lão Kercabelloc đó phải chăng?

— Phải. Song và không có giết!...

— A! Vậy thì ai?

— Chính thật tôi đây...

Kroemer nhảy nhổm trên ghế mà quan hỏi:

— Anh?... Anh nói rằng anh..

Souraki cúi đầu, tiếp nói: « Thưa chủ, lời vậy cho nên tôi mới nói rằng; « Tánh mạng nầy ở trong bàn tay chủ! Rồi đó, tôi khốn mới đem hết việc sắt nhơn mà thuật cho anh nọ biết.

Marcus Kroemer đứng dậy đi giáp quanh phòng, như cọp kia ở rọ, xây lưng bỏ Souraki ngồi đó, mất hồn... Rốt lại va bước đến trước mặt Souraki mà hỏi:

« Rồi sao nữa bây giờ?...»

— Sao nữa?... Thì đây. Cách thức và độ lượng đều có lập thành rồi, và Franchet còn đầu nó trong nhà lão. Rồi cần chỉ là quan Biện-lý sẵn có quyền-hành, thì người đay xét nhà Franchet chẳng nào chẳng đặng, xét cho ra 40 ký mới thôi... Vậ, khi gặp đặng tiếp ký rồi, người bày mó đang bị giam, thì chủ sẽ nên nghiệp to... bị giam, thì chủ sẽ nên nghiệp to...

Kroemer ngồi lâm thinh một chập... đoạn va còn chưa nhớt định cách nào, ngó Souraki trầm-trầm mà nói:

« Thôi, anh khé an lòng. Chẳng ai thấu nổi việc nầy với tôi đâu, mà anh phòng sợ.»

Souraki bước ra ngoài.

∴

Ở lại một mình, Kroemer ngồi lại đặt một bức điện-tính gởi kêu chàng Steinberg là chàu của mình đến là nơi lập tức. Lẽ khi ai cũng còn nhớ rằng trang thanh-niên ấy xuất thân nơi trường Trung-ương cao-đẳng một lược với thầ-khoa Jean Franchet và sau bơn một bực.

Kroemer đã nghĩ như vậy: « Ta cần phải hỏi giỏng ý một tay kỷ-sư cho có tài về khoa hóa học; vậy thì chẳng có ai hay giúp ta cho nên việc hơn nó, trong hội nầy.»

Bần thân va cầm bức điện-tính đến nhà thư mà gởi.

Chiều ngày ấy, quan Biện-lý Turmelle ăn cơm với vợ mình tại nhà cha mẹ vợ.

Cũ nhà đông vầy lại một bàn, đủ mặt.

Trừ vợ chồng chết là Kroemer, thì con đứa con trai Arnold Kroemer, hai con đứa con gái Arnold Kroemer, hai vợ chồng mới và đứa gái thứ của Kroemer là Frida, tuổi vừa mười bốn.

Khi ăn uống xong rồi, ai nấy qua phòng khách mà uống cà-phê, thì Kroemer liền bảo rằng:

« Con kêu qua thư phòng, đặng cha nói chuyện tư một chút.»

Quan Biện-lý ấy là tay thanh-nhã, miệng phương nào có lợi thì hằng đàm làm ngay, chẳng kể đến nghĩa nhân chi sết.

Vẻ cao mông-mảnh, ăn mặc rất sắc-sảo, con mắt ngó như sao, rõ ràng là thái-độ của một người sâu hiểm.

Va mở miệng ra thì nói đông đẳng lắm, nhưng va ít hay nói lắm. Giọng nói của va lạnh-lẽo: Khi va nói chuyện với ai, va thốt ra tình những là câu bỗi.

Ngồi va nói, mình trồng va tra bạch phạn nhơn, và bỏ miệng va chẳng bao giờ hết mỉn-cười một thì.

Qua đến thư phòng, Biện-lý Turmelle ngồi một bên cha vợ, lão Kroemer bên ngồ mặt rồ mà rằng:

« Việc mà cha sắp tỏ với con đây thật là quan hệ lắm, chớ chẳng phải lâm thường; nói ra thì cũng không phải vui chi đó.»

Quan Biện-lý lấy làm lạ, ngồ ông gia mình, thì Kroemer tiếp nói:

« Đây, cha xin nói phớt ra liền. Từ sáu tháng nay vợ chồng con ăn ở với nhau đâm ấm hà?»

— Dạ, thưa cha phải.

— Cha cũng mừng cho; hai con đang vui đạo nước non đặng mà hưởng cái thú tân-hôn, kế được điền-tin trực về tra cái đồm Franchet đây, thật nên buồn quá.

— Dạ thưa cha, thiệt buồn đó chứt. Song có hề lại cùng vợ: Mới ra làm quan ăn như con mà gặp đặng một vụ cho có tiếng tăm như vậy thật là may phước lắm.

— Thôi... Bây giờ cha xin trở lại việc của cha muốn nói. Khi gả con Emma cho con, cha biết trước rằng cha gởi nó cho một người rộng nhơn tiêu-tính. Còn con gái của cha, nó có phần ba chục muôn quan của cha bữa làm của qui-nính cho nó...

Kroemer ngửa mà gạt tàng thuốc. Một chập, lão bắn nói tiếp nữa rằng:

« Mà bây giờ, cha chưa có thể gả mà chồng cầu ký cho con, họa may là để hưởn ra mới được.

(Mai tiếp)

SAIGON.— IMP. DU LỤC-TỈNH TAN-VĂN

TIRAGE 2.500 EXEMPLAIRE

Le Gérant: DAT-TAN-HUU.

Tirage: 2500 ex
Saigon, le 10 1925

CÁC PHỤ-NỮ'

Các Bà thường vẫn ước ao làm sao cho con được sức khỏe mạnh dạn, không đau ốm khi xáo. Tưởng việc ấy không khó, là vì hễ trẻ bé được chừng 8 tháng sắp lên, thì các Bà cứ mua thứ bột kêu là FARINE PHOSPHATÉE LAROUSSE mà cho nó ăn, rồi tự-nhiên nó mạnh giỏi và mập-mạp khỏi lo nó đau răng, đau phổi hay đau ruột. Từ đó cứ lớn lên mãi.

Thứ bột LA FARINE LAROUSSE ở các nhà bán-tạp xu đều có bán.

ĐẠI-LÝ Ở ĐÔNG-PHÁP
Pharmacie Principale
L. SOLIRÈNE
SAIGON

Nguyễn-van-Thiết
QUẢN-LÝ

PHAP-VIET KHACH-LAU
Hôtel de France
143 — Rue Catinat N° 143 — Saïgon

Giá rẻ hơn các nơi

ĐỜN HIỆU:
ALSDOR CHICAGO

Thắp bằng dầu xăng khỏi sợ nguy hiểm gì cả mỗi giờ thắp chừng 0$01 xăng xăng bằng 300 ngọn đèn cây 12$00 một cái.

Đồng hồ nhỏ hiệu: **CARR** vàng doublé 14 carats, có dây đeo tay đen, có giấy bảo kiết.

8 rubis..... 9$50
10 » 11 00
Có hộp thì, trả thêm..... 0 70

ĐỜN KÉO

1 : 40 ống
(Hãi cuộc sách kiểu có hình) có bán đầy lọc khỏi cần thấy chỉ biểu, giá 0$50.

HIỆU NHẤT HIỆU:
LE PARFAIT

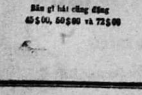

Bán gì bát cũng đồng 0$50, 0$80 và 1$25

Viết thơ cho
Hãng R. CHOMIENNE.
đường Catinat Saïgon.
Place du Théâtre

Quyên tiền giúp dân BỊ THỦY-TAI BIÊNHOA

Bắt từ nay, bổn-quán mở mục này để đăng bản-danh những vị hảo-tâm, vì nghĩa đồng-bào giúp dân-tình lụt ở Biênhoa, là do theo sở giáp-lai có dấu của trên Chánh-phủ phê-nhận hẳn-hỏi.

Cũng như từ mấy hôm đầu rồi đó, ấy một là vì bổn-quán được nghe tin ngoài, hai là nhờ có tin ở Biênhoa gởi đến; nên bổn-quán vì cảm-tình qui-vị hảo-tâm, nêu danh lên để làm gương tốt đục lòng đồng-bang ta bắt-chước; chớ không phải nhập vào bản-danh như dưới đây được. Vì là không có dấu của Chánh-phủ nhận-phê.

L. T. T. V.

Vô tuyến điện

Ngày 12 Octobre 1925,

Quan Toàn-quyền Varenne

Ông Hesse, Thuộc-địa bộ Thượng-thơ có tiến dẫn quan Toàn-quyền Đông-pháp cho bản Ủy-viên Thuộc-địa ở Chính-nghị. Ông Hesse và ông Varenne có tỏ bày đại-ý về chánh-sách thuộc-địa của mình. Ông Varenne lại kể hết ý-kiến mình để giải quyết các vấn-đề tài-chánh, học-chánh, vệ-sanh, nhập tịch Langsa, các hội-nghị ở Đông-pháp. Có nhiều nghị-viên cật vấn, nhứt là ông Outrey thì ngài có nói cần phải cần ngăn sự cổ-động của đảng-viên cộng-sản bên Cực-đông.

∴

Hết thảy nhơn công đều phế công

Bọn cộng-sản định ngày thứ hai thì đồng hè phế-công 24 giờ để tỏ ý bất bình về việc chánh-trị, cho nên Chánh-phủ đã lập phép phòng ngừa sự nào động.

∴

Hội-đồng Thượng-nghị Thuộc-địa

Một tờ nghị định của quan Thượng-thơ bộ Thuộc-địa có cử ông Max Outrey Đốc-học trường thuộc-địa làm chánh Tờ-bản Hội-đồng Thượng-nghị Thuộc-địa và ông Langle làm phó Tờ-bản.

∴

Đã về đến

Ông Caillaux về đến thành Havre có nói rằng phái-bộ ở Huê-kỳ về thì tình thân-ái của hai nước cũng như thường và sẽ thương-thuyết lại.

∴

Kỷ-niệm

Hôm qua ở thành Peimbœuf có ăn lễ lạc-thành đài kỷ-niệm nhà phi-công Maneyrol.

∴

Giặc Ma-rốc

Nhiều gia-tộc ở về miền trung-ương có phái đại-biểu đến xin tha thứ. Có nhiều gia-tộc đưa Branes trước tách ra bảy giờ trở-lại.

Phi-cơ Langsa bắn phá rất dữ. Ở địa-phận thuộc về đạo binh thứ 19, binh mã-kỵ cũ đi dọ thám.

Quan Thống-soái Lyautey đã xuống tàu hôm thứ bảy mà về Đại-Pháp thì được chức sắc và dân tình Casablanca tiễn đưa và xung tung.

∴

Ăng-lê

Vua và Hoàng-hậu có tiếp khách đức hoàng Bhopal. Vua lại tiếp khách ông Amery và bàn nghị với ông ấy về tương-lai xứ Irak và nhứt là thành Mossoul.

Một chiếc tàu dầu đậu ở bờ Bootle phát hỏa và chìm.

∴

Trung-hoa

Dịp lễ Chánh-chung Trung-hoa ngày 10 Octobre, đức Giám-quốc sẽ thiết tiệc tại vườn hoa đền Giám-quốc, mời sứ-thần các nước, quan viên và những người trú-danh Trung-hoa và ngoại-quốc.

Chánh-phủ có ban khuê-bài nhành lúa vàng cho đức sanh Phật ở Tây-tạng.

Rượu chát trắng ngọt

Uống cũng như Champagne. bổn-hiệu có trử bán mỗi ve 0$50 mua 12 ve 5$40. Có bán nước đá mỗi ngày.

Ai mua xin viết thơ cho:

BÙI-QUANG-NHO — Bêntre

Dầu hỏi Mỏ neo

Liệt vị hãy mua thứ dầu hỏi hiệu: **Mỏ Neo (Le Pétrole Ancre)** của hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** mà dùng. Dầu nầy thấp ít hao, đã sáng sủa mà không có khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng-cầu.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hỏi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đầu chỉ, xin viết thơ cho hãng **Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles** ở Saïgon đường d'Adran, số 4. Ông nhà hãng sẽ hồi âm lập tức.

Chỉ xuất ra 20 QUAN mà trúng được

500.000 quan

HÃY MUA
MỘT CỦ-PHẦN PANAMA À LOTS

Trả trước 20 quan rồi kể đó trong 10 tháng trả mỗi tháng 5 30 quan, chiếu theo luật định (mỗi ngày chỉ để giành vài xu mà có ngày đóng làm giàu)

Khi trả tiền kỳ đầu thì qui vị sẽ tiếp đặng một số vé. Số vé ấy chỉ một mình qui vị làm chủ mà thôi. Mỗi lần xổ số qui vị đều đặng dự đoán như qui vị đã trả hẳn một trọn một cổ phần rồi vậy. Trong số cũng đặng ăn trọn phần tiền trúng vậy. Mỗi cái **BON PANAMA đều phải trúng một lot từ 500.000 quan đến 1.000 quan, hoặc bốt thâm hoàn lại 400 quan.**

Cũng như cho vay, nhưng vẫn đặng chắc lại vẫn đặng lợi

CỐ ĐỀN 200.000.000 QUAN CHO TRÚNG

SAU MỖI KÌ XỔ, SẼ GỞI CHO KHÔNG QUÍ VỊ MỘT CẮT GIẤY XỔ SỐ TRONG MỘT NĂM XỔ BỐN KỲ

NGÀY 15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT VÀ 15 NOVEMBRE

Muốn đặt vào cuộc xổ thì hãy gởi 20 quan tiền tây cho

Banque de Crédit Colonial, Rue Païère. MARSEILLE (France)

Giờ tắm hầu kề. Bể lặng nắng chang chang;
Cuộc vui chơi nơi bãi biển. Thoàn bướm lước ngoài khơi
NGƯ ÔNG KẾ BẢI HẠT
Dường ấy thì *BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA*, há chẳng nên mượn máy « *KODAK* » chụp làm dấu tích!
Hãy đến lựa mau mau máy chụp hình hiệu « *KODAK* » nơi chỗ làm Đại-lý.
PHARMACIE PRINCIPALE
ở ngang nhà hát lớn, Saïgon
Bổn-hiệu rất vui lòng đem đủ các kiểu ra cho chư-tôn chọn lựa

Sulfoïdol ROBIN

Trị rất thần hiệu trong các bịnh đau lâu năm từ họng và trong phổi
(Ho lao, Ho ốn, Trùng thiệt vân vân)
Bịnh đau trong lá gan và bị thuốc độc vào ruột, bao tử
Đau mình lâu năm dần rút xương lại, bịnh đau ngoài da

Có làm ra hột nhỏ và có viên trong như hột chuỗi, mùi thơm (khác hơn các thứ thuốc khác có đựng sanh mà chế) và chẳng nhẻ làm tả.

Có làm ra bọc chai nhỏ để chít, Thứ nầy mạnh lắm để trị đau nhứt xương cốt đang hồi dữ và ho hung lâu ngày.

Có làm ra thuốc dán mát, để trị bịnh mọc mục, sẩn da, nổi mục cà vẻ, ghẻ vân vân.

Phải đòi có hiệu ROBIN và đừng chịu món chi khác nữa

Có trử tại Thương-đường Dược-phòng **L. SOLIRÈNE** *trước nhà hát SAIGON*

Bản chế tại nhà **Robin**, số 13 đường Poissy-Paris

Feuilleton n° 10

NĂNG NGHĨA PHẢI CAM

« Ý đầu rắp lội ngang qua bể, Bỗng hiểu lòn đâu để cạn đồng. Trách chi nhân khách mà không Thường hay mắt phải vào vòng truân chuyên ».

HỒI THỨ II

(Tiếp theo)

Thật thì hễ người mà mang-mỏi khối tình triền-triệu vào lòng rồi, còn biết vui biết buồn chi khác hơn là: Nếu vui âu cũng vui tình, phải buồn âu cũng buồn tình là hơn! Chàng ta đang cơn ngồi vác mặt ngó ra ngoài, để trông lên đâu mấy ngọn cây, nhìn xem chim mẹ chim con cùng nhau sắp-sận. Bỗng nghe có tiếng một người đàn-bà nói vẳng-vẳng, bảo rằng: « Con có mồi thì dựa dở đó một chút mà nghỉ, chớ hơi sức nào ngồi hoài chịu trận. » Tiếng nói ấy nhận rõ là tiếng mẹ bảo con; nên vừa dứt tiếng thì đã thấy chàng ta vội-vàng xây mặt lại, lom-lom vạch mắt nhìn ngay. Thật quả nhiên, mắt kia vừa trông xuống, thì cảnh hoa nọ vừa nằm nghiêng dựa bè tàu, thơ-thớ dòi nói đào, rỡ-ràng thay mình vàng vóc ngọc. Đã vậy lại còn thêm, hai mi tóc-mai xỉ xuống, gió phất-phơ dợn-dợn đôi hàng; càng trông thấy càng say lòng khách tục. Bấy giờ đây, trời đất ôi! Chàng ta ngồi mà chết sững như trồng, sống tình lại càng thêm đội-dập.

Xem thế khó nỗi dan, chàng bèn toan đứng dậy, để kiếm kế nào hay hầu bước lại viếng hỏi đôi tiếng cùng bà, trước là nhìn cho tạn mặt hoa-đào, sau sẵn dịp làm quen cho dễ. Ma than ôi! Khách xa kẻ lạ, nước lả người đưng, biết kiếm lời chi chuyện chỉ mà viếng hỏi với bà, e chẳng tránh khỏi tiếng dị-nghị rằng: Kẻo giả đò làm giỏ đặng để bẽ mặn, thấy gái lịch nên kiếm đều làm quen han-hỏi. Chàng ta thầm nghĩ vậy rồi bèn lật-đật thối đứng trở lại; song đứng mà không yên, đứng mà bức-rức tâm-tình, đứng mà bồi-hồi tấc-dạ. Nên giáy-phút, chàng liền rảo gót đạo đi; song cũng chẳng đi dâu cho xa, cứ xẩn-quẩn đi tới đi lui, đi qua đi lại lối trước mũi tàu; mặt thì ngẩng xuống, hai tay thì thọc vào túi quần tây, xem tuồng như đề lòng suy nghĩ. Như vậy, chưa được mười-lăm phút đồng-hồ, xảy nghe thình-lình có tiếng một người con-gái la hoảng lên: « Ý coi! Trời ơi! Mẹ tôi làm cái gì vậy nè; trời đất ơi! » Kẻ lẫn thọ đó thấy bộ-hành ùng-ùng trăn lại đông đầy. Chàng ta chưa rõ sự gì, nhưng trông thấy cả thảy bộ-hành đều vậy phá một khóm đàng sau phía lái tàu, chàng là chỗ hai mẹ con Ngọc-Sương ngồi từ sớm; nên tức-tốc, chàng ta cũng chen mình vào xem coi sự gì cho rõ. Dè đâu, ôi trời đất ôi! Vừa chen mình vào thì đã thấy: Mãnh đào-thơ đang ngồi chơn trên chưa dưới, mà dòi mắt ròng-ròng tuôn giọt thu ba, tay thì dở dưới cổ mẹ già, miệng lại gọi xin người có biết phương cứu giúm cứu. Còn bà thì nhìn kỹ lại mặt mày tái-ngắt, nằm mà thiếp-thiếp chẳng động chẳng hay, xem dường như hồn đã xa chơi cõi ngoại. Vẫn biết đó là bởi bà già yếu, phần đi đường xa mỏi-mệt, phần sóng tàu dồi lắc, lại con thêm nắng gió hắc tới đưa vào, nên bị phải máu say hồn lạc. Nhưng mà thâm thay, đang mênh-mông giữa nước giữa trời như vầy, biết thuốc chi đâu hòng ra ơn cứu-cấp. Ôi! mà cũng chẳng lẽ đứng đây mà lấy mắt trơ nhìn, đành để cho ai giọt châu lâm-tả! Thật nỗi thâm-thương đau-đớn chẳng còn biết sao mà kể cho cùn! Càng nghe tiếng Ngọc-Sương thở than xin cầu cứu, thì chàng ta lại càng như nung như nấu, như đâm như chích tâm cang tràng; muốn là lên một tiếng chẻo, cho thấu đến mấy từng trời, để cầu xin mau cứu người cơn giữa vòi phải nạn.

Chàng ta còn đang xăn-văn xít-vít, nghĩ quần lo quanh, tưởng lui tưởng tới; nửa nhìn bịnh nhơn mà bồi-rồi tức lòng, nửa trông mặt hoa mà xôn-xan gan phổi. Giây phút, chàng mới gượng tỉnh trí, sực nhớ lại trong rương của mình có bỏ đem theo một ve dầu Alcool de Menthe, để dành dọc đàng đỡ gió. Vừa nhớ đến lấy làm mừng, bèn lật-đật thảo mình trở lại chỗ ngồi, giở rương ra lấy. Thử cầu may có cứu-giải nổi bịnh càng chăng. Mà nghĩ cũng thâm-khổ cho chàng ta dữ a! Dầu phải chịu tốn mấy trăm mấy chục ve mà được lành bịnh cũng không nài; lại dầu phải ra công-càng nhọc-nhằn gì, mà miễng cho người được vui lòng cũng chẳng nệ. Song là đối với ai kìa, chỉ như với người... thì biết liệu làm sao! Vì cớ mà ve dầu thì chàng đã cầm lấy lên tay rồi, mà tình mau đem lại để cứu người thì lại chơn-khôn dời bước. Dường như nghe vẫn-vẩn bên tai có ai hỏi hỏi cười nhạo rằng: « Chàng kia! Tại sao mà chàng mau mắng sở-sẳng đến thế nầy; có phải vì một chút tình riêng với ai mà ra lệ đó? »

(Hồi tiếp).

XE MÁY HIỆU:

J. B. LOUVET

ĐƯA GIỎI HƠN HẾT VỀ ĐƯỜNG ; Ổ VÀ CHẠY PISTE
đa hạng nhứt trong đua
HỘI HOÀN CẦU VỀ CHẠT MAU
đa hạng nhứt chạy xe 636 ℔
HƠN CÁC HIỆU KHÁC

XIN MỜI QUÝ VỊ ĐẾN XEM XE NƠI HÃNG
« AU SPORTIF FRANÇAIS »
135.— Rue d'Espagne.— Saigon
MỘT MÌNH LÀM ĐẠI-LÝ CHO XE HIỆU:
J. B. LOUVET —:— ELDÉE —:— A. S. F
và cho VỎ và RUỘT BERGOUGNAN

ĐÔNG-PHÁP CÓ MỘT!

KIẾN XEM SÁCH CỦA PHÁP-QUỐC VÀ CỦA MỸ-QUỐC
LÀM KIẾN SỬA KIẾN
BẢN ĐỒ THỜ COI MẮT GIÁ GIẢM ĐỘC MẮT TỰ-NHIÊN, QUÁNG THỊ BIẾT ĐƯỢC

Bản Kiến đo theo toa Lương-y kỳ-lưỡng.

XƯỞNG RIÊNG LÀM KIẾN THEO Y-KHOA
CỦA NHÀ THUỐC CHÁNH L. SOLIRÈNE
Ở NGANG NHÀ HÁT TÂY
SAIGON

Tổng-lý: Ông D. HERBERT, điền-nghệ về nghề kiến mắt. Cái cấp-bằng tại thành Paris.

CÓ BÁN: Máy hơi-ảnh — Ống dòm — Ống Âm-tinh-biểu — Ống Hàn-thử-chaux. Các đồ khi-dụng đúng-đắng.

KIẾN MẮT "CRISTAL AMERICAIN"

Kiến "Cristal Americain" của chúng tôi bán, tròn theo con mắt, xem tỏ hơn, sáng hơn kiến thường bốn chục phân. Dùng mang đọc sách, viết bài luôn giờ nếu sang giờ nọ mà chẳng chút mệt mắt.

Mang trong giữa ánh-sáng mặt trời rất mát, chẳng tóa mắt mà vẫn mình xem cũng chẳng đổi màu.

Mỗi cặp kiến có cho giấy bảo-kết năm năm.

Cho kẻ nào mà cần phải dùng hai thứ kiến (kiến xem xa và kiến trông gần), chúng tôi lại có chế thứ kiến riêng hai tròng, nhưng chẳng thể biết được. Dùng một cặp mà xem xa gần đều đặng không cần phải có hai cặp.

● Sọng xay-vàng của Mỹ-Quốc chẳng tốt như sọng vàng thật vậy, nào kết trong mười hai năm.

COI CHỪNG....

TẠI CÔI ĐÔNG-PHÁP NÀY CÓ MỘT
BẢN ĐỦ THỨ KIẾN
Sọng vàng, mạ vàng, đầu mồi thiệt và giả.
Kiến cho những người đi xe hơi dùng.
Thứ thiệt dài, không bể (hiệu Triplex).
Ống dòm, thứ trong như ngọc; kiến lấy lửa.
Hàn thử biểu (Thermomètre) và âm tinh biểu (baromètre).
Kiến cho những người cận thị, con mắt lớ và những người có bệnh đau con mắt.
Có thứ trắng và thứ mau, để mang đi nắng.
Có thứ chế riêng, nhẹ nhàng, để cho những người con mắt kéo máy và những người cận thị nhiều.
Có thứ kiến hai mặt, để coi xa và coi gần.

Giá sọng hàng đồng mỗi thiệt, giá từ	4 50
Giá sọng xi vàng, giá từ	2 00
Giá sọng nickel, giá từ	0 60
Kiến mang đi nắng, giá từ	0 80

COI CON MẮT KHÔNG ẢN TIỀN
ĐẠI DƯỢC PHÒNG L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây,
SAIGON

Hãng buôn E. HEUMANN
102-104, đường Mac-Mahon — SAIGON

Xin hãy hỏi mua tại hãng nầy các thứ rượu như:
Champagne hiệu CHAUVET sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu PRIEUR sec, hay là 1/2 sec.
Champagne hiệu JOLLY 1/2 sec.
Rượu bọt: CHATEAU DE BEAULIEU.
Rượu mạnh IZARRA.
Rượu mạnh PERE KERMANN.
Rượu rơm hiệu BLACK HEAD RUM.
Rượu rơm hiệu BRIAND.
Sirop làm bên Pháp đã thử CAZANOVE.
Hiệu BRIAND brandy 3 ngôi sao.
Rượu MUSCAT lại xứ Frontignan.
Rượu chát thứ tốt và thứ thường dùng tại xứ BORDEAU và BOUGOGNE và còn nhiều hiệu khác rất tốt như: JOURNU, BOUCHARD, TURPIN, FAIVELEY.
Chocolat có sữa bằng bột hiệu ELESCA.
Mau thiệt tốt đã dùng trong nhà hiệu LA MIDINETTE.
Có tiền dần chứ Quốc-ngữ rất tiện

Thuốc NÉOPTOL, để trừ khử vi trùng và phòng-sự vệ-sanh trong nhà.
Đồn thơm hiệu GELLÉ FRÈRES, LAMOTTE.
Nước sốc tốc — Đồ cầu tuyết.

Thầy đời xót dạ

Đọc L. T. T. V. số 2136 ngày 25 tháng chín Thiên-Chúa niên hiệu 1925 vừa xong bài « Nghe nói động lòng » của ông Lương thành-Đông, thì bằng chút xúi động cái cảm tình « Thầy đời xót dạ »; rồi mới biết rằng « nghe nói động lòng » thật vậy!

Than ôi! chẳng phải vì chi một tính đời lành noán của mình sanh nhước chất chính quen có son điểm, phấn giồi, mà phải nhọc đến đôi ba rầu-mày phân luận, cho phải ra tưởng nghiêm khắc với những quản xon, huống lại cũng lầm đường đường tu mi con hỏi lối lầm khó tránh. Ấy cũng tỉ như « bắt nắn xứ kỷ, hà dự bảo toàn nhơn » song ai hề thấy chuyện nầy lại nhớ chuyện khác, rồi xét quất nghĩ quanh, thêm ngân bề kia, cùng buồn nỗi nọ. Nghĩ tình đời nhiều khoản đảo điên, nhum hiểm, lạnh lẽo dị kỳ, tôi chiêm nghiệm rồi mỉn cười cay, nghĩ thầ : « cái rủi của người nầy, là cái may của người khác ». Bởi vậy cho nên một người kia vô mang đầu đội, rủi sẩy chơn trái bước lẻ nhào, thân bình, đồ hư mà hợ chẳng chút thương than, lại vui cười ngắc ngơ ngắc nghẻo. Hai vợ-chồng kia ấu đã, họ đã chẳng khuyên cang mà còn bu lại ngóng coi, rồi kẻ xuối người cười tủy như giải hát; nhu thế mới rằng nhơn đạo là sao? Còn lúc nhà người bị hỏa hoạn, đành đứng vậy coi cho thêm cần trở chàng ràng, chẳng biết thương tiết giùm nhau mà xách nước dọn đồ, đắc kế giả dữu con trẻ; lại ghe phen thừa lúc lộn-xộn mà trộm cắp cầy đồ; như thế thì tân tận lương-tâm sanh ra trên trần hoàng chàng đất vô tích.

Thấy kẻ đuối mất gậy, đã không tội nghiệp mà lượm hay chỉ giùm, lại gạt lớp để cười cho vui mình mới giả man đến thế. Nhứt là khi đám tang, đám xát càng thấy những đoàn vô nhứt điểm lương tâm, họ đã chẳng biết thương xót kẻ đau đớn ai bi, mà hễ thấy người khóc kể, la than họ lại nhẩn tâm ghi cười diễu cợt. Như thế thì mới là hạ tiện, không sánh thú cầm, vì con quạ thấy quạ bị bắt, còn kêu la; con chó thấy chó bị vòng cổn trụ sẩu: Vật thương kẻ loại, thế tố hồ bỉ, mình cũng loại người sao lại giống hành cầu tượng gỗ.

Hỡi ôi buồn thay!

NGÔ-NIÊN-TRI.

TRUYỆN
TÔ-HUỆ - NHI 3 cuốn (trọn bộ) giá... 0$75
HÀN-HỒNG-GOÀN 1 cuốn (còn tiếp) giá... 0$25

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯỚN của ông Lương-y DÉHAUT mà XÔ thì chẳng cần chi phải CỰ ĐÀN
vì an dưỡng trong phòng.
Thuốc hướn nầy dễ uống lắm và ngon lại xô rất êm thấm.
Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 167, Pasteur, Saigon, và tại Nhà thuốc Normale, Chợ mới Saigon.

LỜI NGHỊ ĐỊNH

Hội đồng thương-khẩu ở Saigon có lai-cáo cho bổn-báo như sau nầy:

Vào hồi 8 giờ rưỡi sáng bữa 15 Octobre 1925 sẽ có cuộc mở số lần thứ nhứt không trường thương khẩu trước mặt một hội-đồng do quan Phó-soái cử để trông coi.

***

Chiều theo lời nghị bữa 9 Octobre 1925 của quan Phó-soái Nam-kỳ:

M. Lam-v-Bay, có bằng sơ-học tốt-nghiệp, được bổ làm giáo tập tại Rachgiá.

M. Lê-văn-Hai, giáo học tại Vĩnhlong, kể từ lúc 25 Septembre 1925 mà ấy sẽ được sự chức.

M. Nguyen-cao-Am, có bằng thành chung học tốt nghiệp, được bổ làm giáo học tập-sự tại Vĩnhlong, thế cho M. Lê-văn-Hai, từ trước.

M. Nguyễn-v-Cương, giáo học tại Sadec, được nghỉ trong hạn một năm kể từ xuống tàu ra Bắc.

M. Phan-vo-Ký, có bằng thành chung học tốt nghiệp, được bổ làm giáo học tập sự thế cho M. Nguyên-văn-Cương, nghỉ.

M. Phan-van-Hoi, giáo học hạng tám tại Tân-an, được bổ về Gocông.

M. Trần-văn-Xương, có bằng thành chung học tốt nghiệp, được bổ làm giáo học về Tan-an, thế cho M. Phan-văn-Hoi đổi đi nơi khác.

Melle Nguyen-thi Liêu, có bằng sơ học tốt nghiệp được bổ làm nữ giáo-viên tại Hà-tiên.

M. Nguyen-van-Mao, có bằng thành chung học tốt-nghiệp, được bổ làm giáo học tại Bentre, thế cho M. Ng-v-Nghi, xin nghỉ.

M. Lam-tan-Phat, giáo học tập sự tại Hà tiên được thăng giáo hạng tám.

Nguyễn-văn-Nhiều
CYCLES
234. Rue d'Espagne. Saigon

Làm Đại-lý toàn cõi Đông-pháp
HIỆU XE:
CHOBERT Ste ETIENNE

DỊ TỐT IT CÓ VÌ GIÁ BẠC CAO

Bổn hiệu mới lại gần 500 cái xe đủ hiệu nên bán rẻ cột kỹ. xin qui-vị đến xem thì chất lẻ qui-vị sẽ vui lòng mà chọn lựa.

Bổn hiệu làm Đại-lý toàn cõi Đông-pháp cho hiệu xe Chobert là một hiệu xe danh tiếng khắp cả hoàn cầu, dầu ai kén chọn thế nầy cũng phải công nhận cho xe Chobert là thứ xe mình liệt nhẹ nhàn và chắc chắn mà cũng vì tôi có chế theo kiểu kiểm thời cho qui-vị dùng.

Xin Lục-châu ai muốn mua sắm hay là mua lẻ xe Chobert mà cũng có nhiều hiệu như là Régence, Lougsor, Lutétia, Aleyon, Armor, R. P. F. thì biết thơ thương nghị, tôi dám hứa chắc qui-vị mua đồ của bổn hiệu thì chắc lỗ qui-vị sẽ vui lòng vì đã rẻ lại tốt không đám sánh.

NGUYỄN-VĂN-NHIỀU.
SEUL AGENT
du cycle Chobert Ste Etienne
SAIGON

Cái lòng trinh tiết của người đàn-bà

Kinh thi có câu: « Ngả tâm phi thạch, bất khả chuyển dã, ngả tâm phi tịch, bất khả quyển dã »: Nghĩa là lòng ta chẳng phải đá, chẳng khả xây trở đi đâu cũng đặng, lòng ta chẳng phải chiếc chiếu, chẳng khả cuốn lại vậy; tấm lòng người trinh tiết là như thế, không phải lấy lời ngon dọng ngọt mà làm cho xiêu lợt đặng, hay là tiền của mà cám giỗ nổi, lại cũng khó lấy oai hiếp, lấy ơn tình bỏ chi mà bắt xao bỏ cái nghĩa trọn đời thờ một chủ vậy; dầu cha mẹ là công sinh thành, ơn nặng như non tình sâu như bể, chưa chắc đã ép nài con cái-tiết nổi. Ông vua có mạng lệnh cai trị một nước; ông Tướng điều khiển ba quân, oai quyền đến đâu, song cũng không đoạt chí của một người thiếu phu đặng. quí-hồn thay chữ trinh tiết, như bà: Hậu-hầu linh nử, Vệ Tuyên phu nhơn, Lạ-Ái-Khanh, v. v. Sử ta như bà Nguyễn-thị-Ngữ, Trương-thị-Thuần, Nguyễn-thị-Thuần vân vân... đều là bậc tiết thảo vững bền, tâm trường cứng cỏi, so với các trang trượng-phu hào kiệt có khác gì ai.

Trai trung không thờ hai vua, gái trinh không lấy hai chồng; cái gương luân lý treo cao giữa cõi đời người; ở Á-đông ta thờ đạo luân lý đạo Khổng, trọng cương-thường, từ trên đến dưới, khắp chơ thới quê, sĩ ai cũng vân theo một tôn giáo, một chủ-nghĩa, cho nên dầu người có học, đến kẻ vô học, mà cũng được ảnh hưởng cái sự tốt đẹp, có lẽ nhiêng lời khẩu-truyền mau hơn những điện dụ nữa, nên chi có kẻ nói rằng: Người đàn bà trinh tiết không phải toàn là người có học thông kinh sử, mà những kẻ thôn trang điền lý, cũng giầu đức hạnh rỡ ràng, vậy thời cái lòng người ta chính đáng ra, hay là tà tịch di, thật đó phong hóa giữa xã-hội một phần, và một phần nhờ giáo-dục gia đình, mà phong hóa xã-hội giáo dục gia-đình từ đâu mà đến, có phải cũng đều bởi học thuyết Khổng, Mạnh nhuần thấm đó không? Bên thời un xông mà được, bên thời đổi mài mà được, đều có một cái nguồn; cái gốc phát sinh ra. Ngày nay dân bà con gái ít giữ nổi cái lòng trinh tiết, là cũng có cái nguyên nhân lâm sao? Chúng ta cần phải hiểu rõ, để phân chia cho biết cái hay cái dở của người đời.

Phàm người đàn-bà phải biết cái danh phận của mình, danh là cái danh dự đối với đời; phận là phận sự của mình, cái danh ở nơi nết na hiền thảo, chớ không phải ở nơi chỗ giầu sang sốt áo tốt quần. Phận sự tứ khi cha mẹ đã định đôi lứa cho rồi, sung sướng cũng nhờ, nghèo hèn cũng chịu, chẳng nên thay đổi nữa, nếu đã yên chí, tức là lo lắng làm cho trọn nghĩa vụ, không còn lấy sự thạnh suy mất còn mà đổi tiết. Còn như người đàn bà mà đã không trọng chữ danh phận, thời còn kể chi tiết xấu mà không làm, ai chê cũng mặc, ai cười trổi thầy. Lấy cái văn-vẻ bề ngoài mà làm danh để lòn con mắt thế gian, nhưng cái thói đời hay ưa sự xoa-mị, lại có lẽ cho thế là xứng đáng, cho nên đạo luân lý mới ám lần đi.

ĐÀM PHƯƠNG, Nữ-sĩ Huế.

ELESCA mà có trong nhà sẵn, thì dùng như có Sữa, Đường và Chocolat vậy.

Nó là một thứ Chocolat bột, có trộn sữa đã tinh rồi, chín rồi sẵn sàng, hễ thêm nước nó thì thành ra một chén ngon ngọt Sữa-Chocolat để uống sớm mai, quá gọn gàng, trước khi đi làm việc.

Còn nếu con rút, thì nó là một thứ Chocolat đã ý quyết, cho bụng nào dùng cũng được, đầu đang cho thường, ăng không kể có nuôi-bòn bao giờ.

Mấy người thiếu sữa, nên dùng nó, đã dễ, lại tốt mà rẻ hơn những sữa hộp (condensé).

Ai dùng ELESCA thì ưng lòng lắm thì!

Có trữ lại tiệm Pharmacie Principale L. SOLIRÈNE, Saigon.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với tục-châu chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn-hườn-tán, cũng bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VI-TÉ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ được nơi mấy danh sau, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chẳng giúp đời, dùng hành ông phật mập mà làm kỳ hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người, lấy số ngàn muôn mà kể kấp cả hoàn cầu thấy đều xưng danh tụng đức thiết, bằng đường mừng chẳng xiết chi.

Chẳng dè mới đây lại có kẻ gian nó giả đồ tư lợi, chẳng kể tổn nhơn hại mạng, nên nó đứng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra các thứ cao-đơn-hườn-tán rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG như là (THIÊN . . . ĐƯỜNG) hay (TIÊN . . . ĐƯỜNG) vân vân... và làm những bao, những hộp, những ve giống hệt tựa như của bổn-đường mấy mà gởi bán khắp nơi song hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy từ đây nếu chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG,
38, rue de Canton-38, CHOLON.
Chủ nhơn cẩn cáo

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tấn-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris
Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ
Dây thép nói 371
Số hiệu 22 đường Lagrandière
Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
Du Docteur RIP
Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIP chế ra

Thứ thuốc rượu hãy là vị đại bổ gây cốt cũng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thôn mồn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mảng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm bội. đa thật đỏ sáng tinh thần trán kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinoise 190-192, Rue des Marins Cholon.